

Framtidens Karriär Grundskollärare

Post-coronastrategi kan minska kunskapstappet

4 Pandemin har kraftigt påverkat elevers kunskaper och sociala utveckling. Det stora kunskapstappet kommer att ta lång tid att ta igen. Lärarförbundets ordförande Johanna Jaara Åstrand efterlyser en konsekvent och kraftfull strategi för grundskolan.

Skolan uppfyller inte läsa-skriva-räkna-garantin

11 Garantin har inte fått önskad effekt enligt en enkätundersökning från Lärarnas Riksförbund. Sara Svanlund, 2:e vice förbundsordförande menar att en riktad finansiering och fler speciallärare behövs, och fler lärarassistenter till lågstadielärarna.

Trelleborg storsatsar för att nå toppen

21 Visionen är tydlig, Trelleborg ska bli en skolkommun att räkna med. Som ett led i att skapa en trygg och tydlig skolgång med likvärdig utbildning för alla barn och elever samlar bildningsförvaltningen organisationen i nio rektorsområden.

Räkna med hela klassen

I Matematik Alfa Beta Gamma och Matematik XYZ kan alla elever jobba på sin nivå.

GRUNDTANKEN MED SERIERNA är att du som lärare ska kunna hålla gruppen samlad med en gemensam genomgång och samtidigt ge meningsfulla uppgifter till alla elever på deras nivå. Eleverna kan jobba i grundboken, som innehåller tre olika nivåer, samt repetera i Bas, eller fördjupa sig i Utmaning.

I Matematik Alfa Beta Gamma finns dessutom A- och B-böcker där eleven kan skriva direkt i boken (kommer även till Matematik XYZ med start 2022).

I DE HELDIGITALA VERSIONERNA känner man igen strukturen från de tryckta böckerna, men här finns även filmer, lösningsförslag, digitala prov, läxor och mycket mer. Eleverna får intelligent återkoppling på sina uppgifter, vilket de uppskattar och det frigör tid för dig som lärare.

PROVA BÅDE TRYCKTA OCH DIGITALA LÄROMEDEL KOSTNADSFRITT PÅ [LIBER.SE](https://liber.se).

Enligt
Lgr22

Åk 9

Åk 8

Åk 7

Åk 6

Åk 5

Åk 4

Grundskolan behöver en post-coronastrategi

Höstterminen 2021 är en tid som präglas av stora förändringar. Pandemin kastar fortfarande sin skugga över verksamheten och även om grund- och gymnasieskolor har gått tillbaka till närundervisning är beredskapen för att återinföra distansundervisning fortsatt stor. Målet är dock att hålla skolorna öppna, för även om undervisning på distans är bättre än ingen skola alls har coronapandemin haft stor negativ påverkan på elevers kunskapsutveckling. I många fall handlar det om ett anseeligt kunskapstapp som kommer att ta lång tid att ta igen.

Läraryrskommittens ordförande Johanna Jaara Åstrand efterlyser därför en konsekvent och kraftfull post-coronastrategi för grundskolan. Hon kräver också att politikerna ska skjuta till extra resurser som gör att de elevbehov som halkat efter under pandemin kan tillgodoses på sikt.

En annan aktuell fråga är Pisaundersökningen och dess tillförlitlighet. För att försöka få svar på den frågan ska forskare vid Göteborgs universitet analysera giltigheten i Pisaresultaten från 2018. Genom att analysera bortfallet av elever samt relationen mellan Pisaresultaten, elevernas betyg och nationella provresultat ska de utröna vad Pisaresultaten egentligen säger om svenska 15-åringars kunskaper. Ett annat forskningsspår är hur tillförlitligt Pisaresultatet är som värdeomätare av den svenska skolan.

Vi belyser även hur olika skolor och kommuner arbetar med digitala verktyg och verksamhetsstrategier för att förbättra verksamheten. Utmärkelsen Guldtrappan presenteras också.

Mer om detta och mycket annat i årets upplaga av Framtidens Karriär – Grundskollärare.

Trevlig läsning!

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Grundskollärare

- 4 **Post-coronastrategi kan minska kunskapstappet**
Pandemin har påverkat elever mycket negativt. Läraryrskommittens ordförande Johanna Jaara Åstrand efterlyser nu en konsekvent och kraftfull post-coronastrategi för grundskolan.
- 5 **Pisaresultatens tillförlitlighet kartläggs**
Ett forskningsprojekt vid Göteborgs universitet analyserar Pisa 2018: bortfallet av elever samt relationen till betyg och nationella provresultat.
- 5 **Unik miljö på specialskolan**
- 6 **GPS styr utvecklingsarbetet rätt**
- 9 **Här ökade förutsättningarna att nå pedagogiska målen**
- 9 **Guldtrappan 2021 – en av vinnarna:**
Karlstad länkar digitalisering och verksamhetsutveckling.
- 10 **IES öppnar flera nya skolor**
- 11 **Digitalt motiverar eleverna**
- 11 **Skolan uppfyller inte läsa-skriva-räkna-garantin**
Garantin har inte fått önskad effekt enligt en enkätundersökning från Lärarnas Riksförbund.
- 12 **Lärarkonsulter tillför nya perspektiv**
- 12 **Nya arbetsuppgifter med tioårig skola**
- 14 **Utbildning ska minska klyftan mellan pojkar och flickor**
- 15 **Digitala läromedel underlättar vardagen**
- 16 **Statligt huvudmannans ansvar för skolan är högaktuellt**
En övervägande majoritet av lärarna vill att staten ska ta över. Intervju med Åsa Fahlén, ordförande Lärarnas Riksförbund.
- 16 **IKT-arbete gör fler elever redo**
- 17 **Föränderlig värld förutsätter agila arbetssätt**
- 17 **Utvecklingsarbete: Från ord till handling**
- 18 **Hon skapar bilder till undervisningen**
- 19 **Allt fler vill jobba på AcadeMedias skolor**
- 20 **Guidebok för nya lärare**

Presenterade skolor, företag och kommuner

21	Trelleborgs kommun	29	Svedala kommun
22	SIS	30	Mjölby kommun
23	Upplands-Bro kommun	31	Klippans kommun
24	Utbildningsradion	31	Båstads kommun
24	Hässelholms kommun	32	Engelska skolan
25	Göteborgs stad	33	Gällivare kommun
26	Kristianstads kommun	33	CLIO
27	Västerås stad	34	Academedia
28	Karlstads kommun	35	Katrineholms kommun

Framtidens Karriär nr 6 oktober 2021

Produceras av NextMedia.

nextmedia

Framtidens Karriär är en periodisk tidskrift som ges ut mot lärare, sjuksköterskor, läkare, psykologer, socionomer.

ANSVARIG UTGIVARE Niklas Engman

SKRIBENTER Pierre Eklund, Anna Hultberg, Cristina Leifland, Eva Nordin, Adrianna Pavlica, Ylva Sjönell, Annika Wihlborg

FOTOGRAFER Ulf Ekström, Anna Eriksson, Per Groth, Gonzalo Irigoyen, Lisa Jabar, Fredrik Karlsson, Daniel Larsson, Billy Lindgren, Christian Mård, Erica Möllerstedt, Mette Ottosson, Malin Wahlin, Mikael Wallerstedt

GRAFISK FORM Stellan Stål

OMSLAGSFOTO Johan Marklund

TRYCK BOLD Printing/DNEX Tryckeriet

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia
Tel: 08-661 07 90, E-post: info@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS KARRIÄR – GRUNDSKOLLÄRARE, VAR VÄNLIG KONTAKTA:

NextMedia, Tel: 08-661 07 90

E-post: info@nextmedia.se

LÄS MER PÅ WWW.LARARKARRIAR.SE

Framtidens Karriär – Grundskollärare

Läs mer om karriärmöjligheter inom grundskolan i kommande utgåva av Framtidens Karriär – **Grundskollärare!**

Utkommer 2022.

Är ni intresserade av att annonsera? Kontakta oss på info@nextmedia.se

Post-coronastrategi kan minska kunskapstappet

Coronapandemin har haft stor påverkan på elevers kunskapsutveckling och sociala utveckling. I många fall handlar det om ett stort kunskapstapp som kommer att ta lång tid att ta igen. Lärarförbundets ordförande Johanna Jaara Åstrand efterlyser därför en konsekvent och kraftfull post-coronastrategi för grundskolan.

CORONAPANDEMIN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Många lärare vittnar om att det varit betydligt svårare att fullfölja skolans kunskapsuppdrag, och sociala och värdegrundsbaserade uppdrag under pandemin. Många uppger att omställningen till digital undervisning har medfört dubbelarbete, och att det digitala formatet ofta upplevs som otillräckligt för att bedriva undervisning enligt målen.

– Det saknas en helhetsbild av pandemins effekter på eleverna, men vi vet att sjukfrånvaron bland både elever och lärare har varit hög under hela pandemin. Att många skolor tvingats övergå till distansundervisning har missgynnat i synnerhet elever i behov av specialpedagogiskt stöd och elever med ogynnsamma hemförhållanden, som har det svårt

att studera på distans, säger Johanna Jaara Åstrand, ordförande i Lärarförbundet.

– Politikerna behöver inse att vi har en slutkörd lärarkår som behöver avlastas och att det inte finns någon quick fix för att komma till rätta med elevernas kunskapstapp under pandemin. Politikerna behöver helt enkelt skjuta till extra resurser som gör att de elevbehov som halkat efter i ett drygt års tid kan tillgodoses på sikt. Man bör alltså vara inställd på att det kommer att ta tid, säger Johanna Jaara Åstrand.

Specialpedagogiskt stöd

Hon betonar att coronapandemin har förstärkt och tydliggjort effekterna av många av de brister som var uppenbara i skolan även innan pandemin: lärarbrist och bristfällig resurstilldelning. Många kommuner har successivt skurit ner på skolan under många års tid. Coronapandemin är ett bra tillfälle

att vända trenden och i stället investera långsiktigt i lärares och elevers välbefinnande.

– I grundskolan behöver man ge specialpedagogiskt stöd till alla elever som är i behov av det. Ytterligare en viktig åtgärd i en post-coronastrategi är att utöka det stöd som säkerställer att lärarna får ägna sig mer åt undervisning och mindre åt administration som inte direkt kan härledas till elevernas pedagogiska utveckling. Nu är det mer angeläget än någonsin att minska lärarnas administrativa börda, säger Johanna Jaara Åstrand.

Förstärkta elevhälsovårdsteam

Ytterligare en viktig åtgärd efter pandemin är att förstärka elevhälsovårdsteamet. Tillgången till elevhälsa varierar i dagsläget stort mellan olika skolor och kommuner. Johanna Jaara Åstrand anser att kommunerna behöver skjuta till ordentliga resurser

redan i höstbudgeten för en förstärkt elevhälsa, inte minst med tanke på att den psykiska ohälsan bland barn och unga tycks ha ökat under pandemin.

POLITIKERNA BEHÖVER

inse att vi har en slutkörd lärarkår som behöver avlastas och att det inte finns någon quick fix

– Vi ser också ett ökat behov av andra yrkeskategorier, exempelvis elevassistenter och socialpedagoger, som kan stötta eleverna och bidra till en bra skolmiljö även mellan lektionerna. Ett övergripande budskap är att det inte går att spara sig ur det här kunskapstappet. De investeringar kommunerna gör i kölvattnet av coronapandemin är långsiktiga investeringar i elevernas framtidsförutsättningar, säger Johanna Jaara Åstrand.

Johanna Jaara Åstrand,
ordförande i Lärarförbundet.

Foto: Isabelle Nordfjell

Pisaresultatens tillförlitlighet kartläggs

Den internationella kunskapsutvärderingen Pisa har debatterats flitigt under 2021. Ett fyraårigt forskningsprojekt vid Göteborgs universitet analyserar giltigheten i Pisaresultatet från 2018 genom att analysera bortfallet av elever samt relationen mellan Pisaresultatet, elevernas betyg och nationella provresultat.

PISA

TEXT ANNIKA WIHLBORG

I Pisa 2018 var Sverige det land som exkluderade flest elever från att skriva provet, med 11,1%, där OECD-snittet var 4%. Mediagranskningar tyder på att skolor gallrat bort elever som borde ha skrivit testen. Samtidigt har Skolverket gjort felberäkningar.

Forskningsprojektet innehåller tre delstudier: Rimligheten i det stora bortfallet av elever i Sverige i Pisa 2018; relationen mellan Pisa, elevernas betyg och nationella prov; samt hur elevernas motivation kan förklara skillnader i re-

sultatet mellan de tre kunskapstesten. Forskarna ska bland annat, för första gången, samköra Pisaresultatet med registerdata från SCB, elevernas betygsgata och resultat från nationella prov. Forskningsprojektet startar 2021 och pågår fram till 2024.

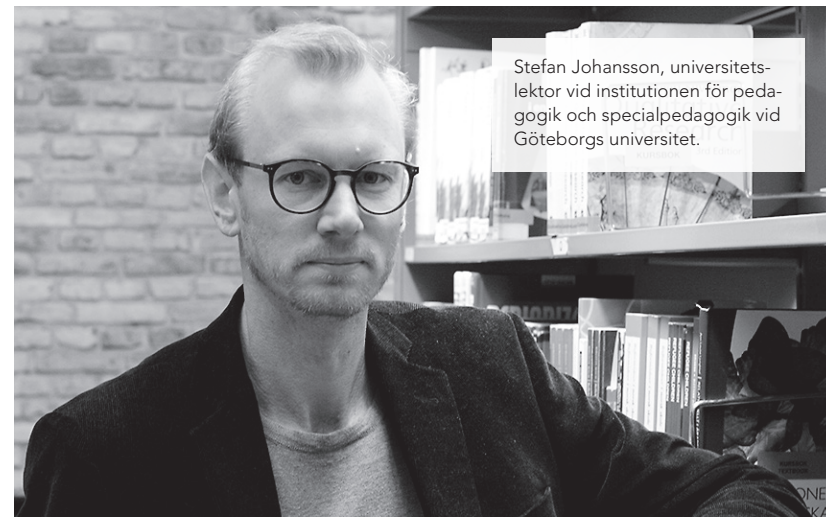
Tydligare incitament

– Vårt forskningsprojekt ska analysera vad Pisaresultatet egentligen säger om svenska 15-åringars kunskaper i svenska, matematik och naturkunskap och hur tillförlitligt Pisaresultatet är som

VÅRT FORSKNINGSPROJEKT ska analysera vad Pisaresultatet egentligen säger om svenska 15-åringars kunskaper

värdeomätare av den svenska skolan, säger Stefan Johansson, universitetslektor vid institutionen för pedagogik och specialpedagogik vid Göteborgs universitet.

Stefan Johansson och hans kollegor kommer bland annat analysera hur man kan öka elevernas motivation i samband med Pisaprovet. Eftersom Pisatestet har en låg korrelation till

Stefan Johansson, universitetslektor vid institutionen för pedagogik och specialpedagogik vid Göteborgs universitet.

betygen kan det finnas en tendens att elever underpresterar på Pisatestet.

– De borde kunna få någon slags feedback på sitt provresultat. Man kan även överväga om det går att introducera fler incitament som stärker elevernas motivation att göra sitt bästa när de skriver provet, säger han.

Analyserar exkluderingsfrågan

Forskarna vid Göteborgs universitet ska även undersöka hur urvalet av elever till Pisatestet speglar populationen i Sverige,

om de som gör Pisaprovet verkligen är representativa för totalpopulationen. Stefan Johansson anser samtidigt att debatten kring Pisaresultatet 2018 har antagit för stora proportioner.

– Visst är exkluderingsgraden något för hög i de senaste Pisaproven, men frågan är i vilken utsträckning en lägre exkluderingsgrad skulle ha påverkat slutresultatet. Samtidigt är det viktigt att få svar på frågan varför exkluderingsgraden var så hög, säger Stefan Johansson.

Unik miljö på specialskolan

Specialskolan har en direkt avgörande betydelse för en likvärdig utbildning för alla barn och ungdomar. Här bedrivs undervisning för elever som behöver ett alternativ till den ordinarie grundskolan, med en miljö som är anpassad för att alla ska vara delaktiga och utvecklas.

SPECIALSKOLAN

TEXT CRISTINA LEIFLAND

Det finns tio specialskolor i Sverige och de drivs av Specialpedagogiska skolmyndigheten. Skolorna spänner från förskoleklass till och med tionde klass. Målgruppen är elever som är döva eller har hörselnedsättning med eller utan intellektuell funktionsnedsättning, dövblinda, elever med kombinerad syn- och hörselnedsättning samt elever med grav språkstörning. En nämnd avgör vilka elever som antas till skolorna och söktrycket är högt.

– Undervisningen är helt anpassad efter eleverna så att de kan vara delaktiga i sin skolgång. Vi har små grupper och personal med djup kompetens inom våra områden, exempelvis tvåspråkig undervisning till elever som är döva eller har hörselnedsättning, säger Per Ekström, verksamhetsområdeschef för specialskolan.

Per Ekström, verksamhetsområdeschef för specialskolan.
Foto: Jannice Thelander

tiga i sin skolgång. Vi har små grupper och personal med djup kompetens inom våra områden, exempelvis tvåspråkig undervisning till elever som är döva eller har hörselnedsättning, säger Per Ekström, verksamhetsområdeschef för specialskolan.

Tillhörighet och kamrater

Den sociala aspekten är lika viktig som undervisningen. Flera av skolorna erbjuder boende, och såväl fritiden som skoldagen präglas av en kommunikativ

miljö utformad efter elevernas behov och förutsättningar.

DET ÄR EN unik arbetsplats, där lärare och andra medarbetare får använda hela sin professionella kompetens

– Det är så viktigt att eleverna känner tillhörighet och utvecklar kamraterrelationer, och i den ordinarie

grundskolan kan det vara mycket svårt för dessa barn och ungdomar. De ska känna att framtiden självklart tillhör även dem, säger Per Ekström.

Fördjupad kompetens

Specialpedagogiska skolmyndigheten är en av Sveriges största arbetsgivare för lärare och andra professioner med teckenspråkskompetens. Medarbetarna har ofta även speciallärarexamen eller annan fördjupning.

– Det är en unik arbetsplats, där lärare och andra medarbetare får använda hela sin professionella kompetens. Även internationellt röner specialskolorna uppmärksamhet. Vi vill gärna synliggöra verksamheten för såväl vårdnadshavare som lärare. Vi söker kontinuerligt nya medarbetare, säger Per Ekström.

Specialskolan arbetar nära flera intresseorganisationer som driver frågor av vikt för eleverna och deras familjer. En sådan fråga och ett viktigt mål är att elever som vill ska få möjlighet att fortsätta att utbilda sig, förklarar Per Ekström:

– Ett gott kvitto på att specialskolorna lyckas i sitt uppdrag är att många av våra forna elever senare kommer tillbaka, men då i rollen som lärare. Det är väldigt roligt varje gång det händer.

Fredrik Ignell, biträdande verksamhetschef och Mia Lindh, verksamhetschef för grundskolan i Västerås stad.

GPS styr utvecklingsarbetet rätt

Västerås stad satsar på ett evidensbaserat och proaktivt utvecklingsarbete för årskurserna F–9, med vad man kallar en GPS för grundskolan. Målet är att skapa gemensamma strategier, ett gemensamt professionellt språk och att tydligt utveckla analysarbetet utifrån elevernas resultat.

EVIDENSBASERAT ARBETE

TEXT CRISTINA LEIFLAND

– Vi vill inte arbeta reaktivt, utan hela tiden ligga steget före i vårt utvecklingsarbete. Därför arbetar vi sedan ett par år tillbaka på att uppnå ett gemensamt forskningsbaserat ramverk där vi kan fokusera på det som verkligen är viktigt och gör skillnad. Vi kallar det GPS för grundskolan, och den pekar ut riktningen och ger stöd för förbättringsarbetet, berättar Mia Lindh, verksamhetschef för grundskolan i Västerås stad.

Resultatdialoger

En viktig del av detta är att arbeta med strukturerad dialog i en stark styr- och stödkedja, som omfattar alla medarbetare, från lärare till rektorer, skolchefer och huvudman. Alla roller är lika viktiga.

– Vi jobbar strategiskt för att kartlägga behoven hos alla våra olika skolor och kopplar ihop hela kedjan i resultatdialoger. Det är en tillitsbaserad styrning, där varje skola har koll på sina egna behov och utmaningar, förklarar Fredrik Ignell, biträdande verksamhetschef för grundskolan.

VI JOBBAR STRATEGISKT för att kartlägga behoven hos alla våra olika skolor

En av resultatdialogens stora förtjänster är att synliggöra de utmaningar som finns och ge koll på läget på de olika skolorna. På så sätt kan stöttning och resurser sättas in där de bäst behövs. Mia Lindh och Fredrik Ignell understryker att resultatdialogerna måste ta avstamp i analyserade resultat och baseras på ett vetenskapligt synsätt.

– Detta ska inte handla om åsikter och tyckande, utan analysarbetet utgår från elevernas resultat. Det är i grunden ett strukturerat och evidensbaserat systematiskt kvalitetsarbete, som gör att kan vi luta oss mot faktabaserade slutsatser och fatta ännu klokare beslut, säger Fredrik Ignell.

Positiv feedback

När GPS för grundskolan i Västerås stad först infördes för två år sedan fick rektorer på grundskolorna i staden göra en självskattning av var de befann sig och vilka utmaningar de stod inför. Detta och de efterföljande resultatdialogerna har fallit väl ut.

– Vi har fått mycket positiv feedback från rektorer och lärare. De gillar andan i detta och tycker att den speglar en gemensam syn på vikten av satsningar som gagnar eleverna och underlättar för lärare. De uppskattar möjligheten att få berätta om verksam-

heten och dess utmaningar i en tydligt strukturerad samtalsform. Det är för tidigt att säga hur elevernas resultat har påverkats, eftersom sådana förändringar tar flera år. Men vi tror att våra valda strategier ökar vår förbättringskapacitet på alla nivåer och visar var vi ska skruva och justera, säger Mia Lindh.

Några konkreta förbättringar för grundskolan i Västerås stad som syns redan nu är en kraftigt utbyggd elevhälsa och satsningar för att öka trygghet och studiero. Stöd till rektorer för ett långsiktigt ledarskap har lett till att många rektorer stannar och andra, som slutat, valt att komma tillbaka.

– Vi vill skapa de bästa förutsättningarna, genom hela organisationen, säger Fredrik Ignell. Många lärare och rektorer levererar redan idag fantastiska resultat. Med vårt nya ramverk vill vi ge ännu bättre stöd, styrning och struktur för detta arbete.

Är det här du?

Gör skillnad – varje dag!

Vi söker flera medarbetare till våra statliga specialskolor

Som medarbetare på en statlig specialskola har du ett av Skolsveriges viktigaste uppdrag: att ge eleverna en lärmiljö som ger dem möjlighet till delaktighet, lärande och utveckling. Vi har sex skolor med tvåspråkig undervisning i en tecken-språkig miljö för elever som är döva eller har hörselnedsättning, även med ytterligare funktionsnedsättningar. Vi jobbar med stöd i språk och kommunikation på olika sätt i våra tre Hällsboskolor för elever med grav språkstörning.

På Ekeskolan får elever med synnedsättning och ytterligare funktionsnedsättning en synanpassad undervisning med olika alternativa kommunikationsmetoder.

Möt Marcus, Therese, Andreas och Linda som arbetar i specialskolan och se våra lediga tjänster på vår webbplats. Våra tio skolor finns i Umeå, Härnösand, Stockholm, Örebro, Vänersborg och Lund.

www.spsm.se/jobba-pa-specialskola

Specialpedagogiska
skolmyndigheten

Din vardag är vår vetenskap

KOMPETENSUTVECKLING FÖR DIG
INOM FÖRSKOLA OCH SKOLA

Vi erbjuder utbildningar och böcker som svarar mot aktuella kompetensutvecklingsbehov för dig som är verksam inom skola. Våra produkter grundar sig på aktuell forskning förmedlad på ett inspirerande och verksamhetsnära sätt. Här möts vardag och vetenskap.

Mer information om hela vårt kompetensutvecklingserbjudande hittar du på:
studentlitteratur.se/kompetensutveckling

Se hela vårt
utbud på

[studentlitteratur.se/
kompetensutveckling](https://studentlitteratur.se/kompetensutveckling)

Ökade förutsättningar att nå målen

Sammanhållna stadier, samverkande team och forum för samarbete och sambedömning. Hösten 2021 infördes en ny skolenhetsorganisation i Göteborg som stärker förutsättningarna för att leda det pedagogiska arbetet.

ORGANISATIONSARBETE

TEXT EVA NORDIN

Anna Herkestam är rektor på Påvelundsskolan i Västra Frölunda, en F–9-skola med drygt 1 000 elever.

– Tillsammans har vi under en längre tid lyckats utveckla en tydlig struktur och ledning. Våra lärare är i högsta grad delaktiga i ett ständigt pågående utvecklingsarbete. En hel del av det arbetet bygger på vad som händer i klassrummen och de frågor som våra pedagoger lyfter.

Anna träffar regelbundet ett 20-tal kollegor i det nätverk av rektorer som stödjer varandra i olika frågor.

– Det är oerhört värdefullt. Det finns ett starkt ledningsstöd runt rektorerna. Vi har olika styrkor och kan lyfta varandra

på olika områden, exempelvis schemaläggning och utveckling av fritidshem.

Starkare ledarteam

En ny skolenhetsorganisation sattes vid höstterminens start 2021. Göteborgs grundskoleförvaltning består idag av fyra utbildningsområden. Skolenheterna samlas nu i så kallade skolområden med en gemensam rektor och

MÅNGA AV VÅRA lärare har arbetat länge på skolan, så det finns en gedigen kunskap och kompetens

skolledning. Påvelundsskolan tillhör utbildningsområde Sydvästra Göteborg.

– Vi får mer sammanhållna stadier som ger elever en tydligare väg genom skolan. Det ger oss också större möjligheter att möta elevers olika behov av stöd. Vi får också starkare ledarteam, en närmare samverkan mellan rektorer och lärare och ökade förutsättningar att hjälpas åt, både när det gäller kompetensutbyten och ekonomisk bärighet, säger Anna Herkestam.

Hennes kollega Amanda Mattson är sedan 2020 biträdande rektor på Påvelundsskolan.

Anna Herkestam, rektor, och Amanda Mattson, biträdande rektor på Påvelundsskolan i Västra Frölunda.

– Många av våra lärare har arbetat länge på skolan, så det finns en gedigen kunskap och kompetens. Det finns även välfungerande forum för samverkan, samarbete och sambedömning, vilket skapar en ökad likvärdighet, god arbetsmiljö och en trygghet och stabil grund för våra pedagoger.

– Det finns också en stor expertis inom vår grundskoleförvaltning, resurser som vi kan använda för att

stötta och hjälpa till där det behövs, säger Amanda.

Som biträdande rektor arbetar Amanda nära lärare, elever och har också en nära kontakt med vårdnadshavare.

– Många av våra lärare stannar på skolan, kanske för att det finns möjligheter att vara med och påverka utvecklingen och kunna göra skillnad i elevernas vardag.

Karlstad länkar samman digitalisering och verksamhetsutveckling

Skolorna och förskolorna i Karlstads kommun knyter framgångsrikt ihop sitt digitaliseringsarbete med den ordinarie styrningen, och varje led har ett tydligt uppdrag i arbetet med att erbjuda varje elev likvärdiga digitala möjligheter. Strukturen har resulterat i kvalitetsutmärkelsen Guldtrappan 2021.

GULDTRAPPAN 2021

TEXT ANNIKA WIHLBORG

En avgörande framgångsfaktor för digitaliseringsarbetet i Karlstads kommuns skolor och förskolor är att hela styrkedjan är involverad och har sin tydliga roll i digitaliseringsarbetet, från huvudman till rektor och ner på lärarnivå.

– Varje skola har en lokal it-organisation i form av it-handledare samt

Elin Johansson, avdelningschef kommunikation och digitalisering på Barn- och ungdomsförvaltningen i Karlstads kommun.

tekniskt ansvariga för verksamhetsnära support som tillsammans med rektor blir nyckelpersoner för digitaliseringen. Vi har dessutom ett förvaltnings specifikt team, DigKomp, verksamhetsutvecklare som hjälper våra verksamheter att bli bättre och effektivare med hjälp av digitalisering, samt en central servicedesk för hela kommunen, säger Elin Johansson, avdelningschef kommunikation och digitalisering på Barn- och ungdomsförvaltningen i Karlstads kommun.

Karlstads kommun insåg tidigt vikten av att etablera en organisation som stöttar rektorer, pedagogers och elevers digitala kunskapsutveckling och samtidigt stödjer de interna processerna på varje skola samt erfarenhetsutbyte mellan skolhuvudmän. Här finns bland annat ett centralt it-råd med rektorer.

Stöttar och sprider kompetens

– Som stöd i det pedagogiska arbetet finns DigKomp som består av sex heltids-

anställda verksamhetsutvecklare inom digitalisering med en unik spetskompetens inom it och pedagogik. Inom ramen för DigKomp finns DigKomp Akademin, en plattform som löpande stödjer pedagoger i att utveckla undervisningen med digita-

DET ÄR JÄTTEVIKTIGT att ha både eldsjälar och en organisation som förstår vikten av digitalisering

la verktyg. DigKomp ger våra pedagoger rätt förutsättningar att tillvarata och förmedla digitaliseringens möjligheter, säger Elin Johansson.

– Det är jätteviktigt att ha både eldsjälar och en organisation som förstår vikten av digitalisering. Styrmodeller och långsiktiga planer behövs, men också det konkreta dagliga stöd som DigKomp kan erbjuda. Lärarna känner sig trygga i att DigKomp alltid finns där som en resurs. Guldtrappan betyder jättemycket för oss; det är ett kvitto på att vi är på väg åt rätt håll. Utmärkelsen tillför ännu mer energi och genomförandekraft till vårt digitaliseringsarbete, säger Elin Johansson.

IES öppnar flera nya skolor

Internationella Engelska Skolan, IES, växer snabbt och etablerar allt fler grundskolor, i samarbete med kommuner runtom i landet.

– Vi vill bidra till mångfald och valfrihet och vårt mål är att alla elever, oavsett förutsättningar, ska få en bra skolgång, säger Anna Sörelius Nordenborg, vd för IES.

SKOLEXPANSION

TEXT CRISTINA LEIFLAND

Sedan starten 1993 med en grundskola i Stockholm har Internationella Engelska Skolan expanderat kraftigt. Idag går drygt 30 000 elever från över 160 kommuner i IES 43 skolor. Allt fler av skolorna täcker samtliga årskurser i grundskolan, det vill säga är F–9-skolor. Fyra nya skolor har slagit upp portarna i år och till nästa år planeras ytterligare tre. Flera av skolorna ligger i socialt mer utsatta områden.

LÄRARE SKA UNDERVISA

och våra elever ska lära sig, i en lugn och trygg miljö

– Vi har lång kö till våra skolor och vårt mål är att kunna erbjuda alla som vill plats. Det har funnits en stor efterfrågan på F–9-skolor och framöver kommer de flesta av våra nyetableringar att vara F–9, berättar Anna Sörelius Nordenborg.

Internationell miljö

I IES sker upp till hälften av undervisningen på engelska, av lärare som har engelska som modersmål. Svenskutbildade lärare undervisar på svenska. Även eleverna har en starkt internationell sammansättning. 42 procent av eleverna har utländsk bakgrund, jämfört med snittet i kommunala skolor på cirka 26 procent.

– Vi samarbetar med 25 universitet runtom i världen och rekryterar duktiga lärare genom dem. Lärarutbildningarna kan skilja sig åt mellan länderna och det gör det kollegiala lärandet än mer berikande. Alla bidrar med sina erfarenheter och perspektiv. Vi är stolta över vår mångfald bland både elever och medarbetare och värnar starkt om den, säger Anna Sörelius Nordenborg.

IES är känd för att ha tydliga regler, rutiner och höga förväntningar på sina

elever. Anna Sörelius Nordenborg menar att det starkt bidrar till hög kvalitet och till att eleverna ska nå målen. 96 procent av eleverna går ut nian med gymnasiebehörighet, medan det nationella snittet är 86 procent.

– Vi prioriterar inte ordning och reda för dess egen skull utan av en anledning. Forskning inom neurovetenskap visar tydligt att en lugn och trygg miljö är viktig för inlärning, fokus och koncentration. Detta gäller inte minst för elever med särskilda behov. Många familjer efterfrågar just detta, och vi tror att IES har bidragit till att ordningsfrågor i skolan nu diskuteras mer än tidigare och att det finns en större

acceptans för att det är viktigt, säger hon.

Tät dialog

– Vi menar också att det är viktigt att ha höga förväntningar på eleverna. Vår uppgift är att hjälpa varje enskild elev att nå sin fulla potential. Vi tror på lärarledd undervisning och satsar mycket på feedback, regelbundna prov och läxor och vi har en tät dialog med vårdnadshavare. Bland annat så ringer vi och pratar med dem en gång i månaden för att stämma av. Vi har också en tydlig organisation i skolan, där lärare träffas både i ämnesgrupper och årsgrupper för kollegialt lärande, och

vi har alltid ett elevhälsoteam. Framför allt så har vi en kultur där alla vuxna är engagerade i elevernas utbildning och brinner för att den ska bli så bra som möjligt.

IES har ett etos som vilar på tre pelare, som alla medarbetare och elever känner till.

– Lärare ska undervisa och våra elever ska lära sig, i en lugn och trygg miljö. Sedan ska eleverna lära sig att behärska svenska och engelska, eftersom det är en nyckel till världen. Höga akademiska förväntningar, oavsett elevens bakgrund, är vår tredje pelare. Det är grunden i hur vi fungerar.

Anna Sörelius Nordenborg, vd för IES.

Foto: Johan Marklund

Digitalt motiverar eleverna

I samband med coronapandemin övergick Anna Holmström, lärare i matte, NO och teknik på Österskärsskolan i Åkersberga, till att använda digitala läromedel i sin matematikundervisning i årskurs 4–6. Hon använder Matematik Alfa Beta Gamma från Liber och har valt att kombinera det digitala läromedlet med tryckta övningar och prov.

DIGITALA LÄROMEDEL

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Viktiga faktorer för att bli en bra mattelärare är ett stort intresse för ämnet, och förmågan att vara tydlig och pedagogisk. Samtidigt behöver man vara lyhörd för att en del elever tycker att det är svårt med matte, medan andra har lätt för ämnet och behöver utmanas utifrån sin nivå, säger Anna Holmström.

Hon började använda Alfa Beta Gamma när hon arbetade på en annan

Anna Holmström, lärare i matte, NO och teknik på Österskärsskolan i Åkersberga.

skola och har nu använt det i drygt tre år på Österskärsskolan.

– När pandemin kom valde jag ett helt digitalt läromedelsupplägg. Samtidigt gör eleverna fortfarande uträkningar i räknehaften, och alla prov görs fortfarande i fysiskt format. Det började med att vi testade den digitala varianten i början av pandemin. Både jag och eleverna tyckte att det fungerade så pass bra att vi fortsatte med det. Det digitala läromedlet har samma grundupplägg som den fysiska varian-

ten, men fördelen är att jag lättare kan överblicka vad eleverna gör. Har de gjort sina läxor och vilken nivå arbetat de på? Och eleverna uppskattar att snabbt få feedback när de löser olika uppgifter, säger Anna Holmström.

Uppmanar fler att testa

Ytterligare en fördel med det digitala läromedlet är, enligt Anna Holmström, att eleverna alltid har tillgång till sin digitala mattebok och därmed kan hänga med i undervisningen även

om de glömmer matteboken hemma eller om de är frånvarande från skolan.

– När jag följer upp elevernas resultat ser jag att det ligger över genomsnittet och även har förbättrats sedan vi började med digitala läromedel. Jag uppskattar också att matteboken har en bra hemsida med instruktionsfilmer och extramaterial som underlättar elevernas inlärnin, säger Anna Holmström.

Hon uppmanar gärna fler matematiklärare att använda sig av digitala läromedel.

NÄR JAG FÖLJER upp elevernas resultat ser jag att det ligger över genomsnittet och även har förbättrats sedan vi började med digitala läromedel

– Det finns ofta en rädsla för att eleverna inte lär sig lika bra med det digitala som med det fysiska läromedlet, men jag upplever att eleverna är mer motiverade när de använder den digitala boken. Samtidigt kompletterar vi förstås med muntliga och fysiska uppgifter och genomgångar, säger Anna Holmström.

Skolan uppfyller inte läsa-skriva-räkna-garantin

Läsa-skriva-räkna-garantin, som infördes i skollagen inför höstterminen 2019, har inte fått önskad effekt. Enligt en enkätundersökning från Lärarnas Riksförbund anser 47 procent av lågstadielärarna att skolledningen inte anpassat verksamheten utifrån garantin. 58 procent uppger att stödinsatser oftast inte sätts in i rätt tid.

LÄSA-SKRIVA-RÄKNA

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Läsa-skriva-räkna-garantin finns för att skolor tidigt ska uppmärksamma elever i förskoleklass och på lågstadiet som riskerar att inte nå kunskapskraven i svenska, svenska som andraspråk eller matematik.

– Det är alarmerande att nästan hälften av lågstadielärarna anser att skolledningen inte anpassat verksamheten

för den nya garantin, trots att de haft gott om tid till förberedelser. Två tredjedelar av lärarna saknar speciallärare i den utsträckning de skulle önska på sin skola. Nu har bristen på speciallärare

TVÅ TREDJEDELAR AV lärarna saknar speciallärare i den utsträckning de skulle önska

verkligen blivit påtaglig. Det är otroligt viktigt att huvudmännen anställer fler speciallärare och ser till att villkoren blir gynnsamma för de som väljer att vidareutbilda sig till speciallärare, säger Sara Svanlund, 2:e vice förbundsordförande i Lärarnas Riksförbund.

Riktad finansiering behövs

Konsekvenserna av att kommunerna inte uppfyller kraven för läsa-skriva-räkna garantin är att skolorna går miste om möjligheten att sätta in stöd till de elever som behöver det redan på ett tidigt stadium. Utan nödvändiga baskunskaper riskerar de att få svå-

righeter längre fram i sin skolgång, vilket kräver än mer specialpedagogiska resurser.

– Det behövs fler lärare och mindre elevgrupper för att lärarna ska ha möjlighet att göra en enskild bedömning av varje elevs kunskapsnivå. Vår undersökning visar att vi behöver riktad finansiering ännu tydligare mot de elevgrupper där det finns stora behov, som barn med olika typer av diagnoser eller barn med ett annat modersmål än svenska, säger Sara Svanlund.

Stärk specialläraryrket

Hon upplever att många lågstadielärare är frustrerade över att inte kunna sätta in de resurser som behövs till de elever som behöver dem, inte minst eftersom mycket evidens visar på vikten av tidiga insatser. Det kan i sin tur ge upphov till etisk stress bland lärarna.

– Politiker och huvudmän bör även ta fasta på att hela 70 procent av lågstadielärarna uttrycker ett ökat behov av lärarassistenter. Vad gäller bristen på speciallärare så rör det sig givetvis om ett delat ansvar mellan huvudmännen

Sara Svanlund, 2:e vice förbundsordförande i Lärarnas Riksförbund.
Foto: Linda Broström

och staten, då det är staten som ansvarar för utbildning av lärare, speciallärare och specialpedagoger. Men det är fortfarande huvudmännen som ansvarar för att anställningsvillkoren är tillräckligt attraktiva så att det lönar sig att utbilda sig till lärare eller vidareutbilda sig till speciallärare eller specialpedagog, säger Sara Svanlund.

Lärarkonsulter tillför nya perspektiv

Bemanningsföretag som hyr ut legitimerade, erfarna och självgående lärare kommer att få en allt viktigare roll som strategisk samarbetspartner till skolledare och huvudmän i framtidens skola; ett bollplank som förstår skolans behov. Allt fler ser värdet i att kunna garantera en hög kvalitet på undervisningen, även när de ordinarie lärarna är frånvarande.

LÄRARKONSULTER

TEXT ANNIKA WIHLBORG

De flesta lärare kan nog skriva under på att det är en milsvid skillnad på att ta in en olegitimerad vikarie och att i stället anlita en kvalificerad och legitimerad lärarkonsult när behovet

MÅNGA LÄRARE upplever att de kan sänka axlarna och slappna av när en erfaren lärarkonsult kommer till skolan

uppstår. En viktig roll för bemanningsföretagen är att matcha rätt lärarkonsult med rätt skola. Då kommer lärarkonsulten verkligen till sin rätt. Vid längre kompetensluckor, som i samband med föräldraledigheter, kan

Fred Hussein, affärsområdeschef för Skolbemanning på Clockwork.

en lärarkonsult säkerställa en god kontinuitet i undervisningen.

Utöver lärarkonsulter växer marknaden för rektorer, studie- och yrkesvägledare, och specialpedagoger som

handleder hela personalgrupper. Allt fler huvudmän ser fördelar med att hyra in dessa kompetenser via bemanningsföretag eftersom de kan bidra med gedigen erfarenhet och ofta påverka organisationen och kulturen på ett positivt sätt.

Strategiskt bollplank

– Många lärare som är anställda ute på skolorna upplever att de kan sänka axlarna och slappna av när en erfaren lärarkonsult kommer till skolan under en kortare eller längre period. De kan känna sig trygga i att konsulten kan sin sak och har den erfarenhet och kompetens som krävs för att snabbt kunna arbeta självständigt, säger Fred Hussein, affärsområdeschef för Skolbemanning på Clockwork.

Han uppmanar fler huvudmän och skolledare att använda bemanningsföretag som bollplank i frågor som berör skolans strategiska kompetensförsörjning. Bemanningsbolagen kan fungera som en långsiktig och strategisk samarbetspartner och kan bidra med en mer hållbar lösning än att bara fylla en lucka när en ordinarie lärare är frånvarande.

Renodlade upphandlingar

Freds erfarenhet är att privata utbildningssamordnare använder sig av

Petter Lundgren, vd på Clockwork.

lärarkonsulter i betydligt större utsträckning än kommunala.

– Det kan bero på att många privata huvudmän betraktar lärarkonsulterna och deras roll utifrån ett holistiskt perspektiv. Allt fler ser värdet i att säkerställa kvaliteten i undervisningen genom att alltid ha legitimerade och erfarna lärare på plats. Jag anser att kommuner bör göra renodlade upphandlingar av lärarkonsulter där kompetensen och kvaliteten sätts i första rummet och där lägsta pris inte är den främsta urvalsfaktorn, säger Petter Lundgren, vd på Clockwork.

Nya arbetsuppgifter med tioårig skola

När den tioåriga grundskolan införs väntar delvis nya arbetsuppgifter för lågstadielärarna. Det menar läraren och föreningsombudet Mia Kempe.

– Man måste tänka om och arbeta på ett annat sätt, och det kräver mer av en, säger hon.

TIOÅRIG GRUNDSKOLA

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Mia Kempe är grundskollärare och biträdande föreningsombud för Lärarnas Riksförbund i Sigtuna kommun. Hon är orolig för hur implementeringen ska gå till.

– Farhågan är hur eleverna ska få en bra undervisning anpassad till sina behov och hur det ska påverka lärarkåren, säger hon.

Mia Kempe menar att det behövs en annan kursplan för de yngre eleverna, att det inte går att ha samma kurs som för de som börjar ettan idag.

– Det kommer inte att fungera. När de kommer är det så mycket nytt för barnen, man måste jobba mycket med

Läraren och föreningsombudet Mia Kempe ser på den tioåriga grundskolan med oro.

strukturer och att de ska vänja sig vid skolmiljön. När jag tar emot dem i ettan har de fått det med sig, och de håller på att lära sig att vara skolbarn. Men om det är nytt för dem för det med sig ett annat arbetssätt för lärarna.

Finns en oro

Hon påpekar också att alla grundskollärare inte tänkt sig att arbeta med

sexåringar – och att alla förskollärare inte är lockade av att vidareutbilda sig.

– Det är positivt om förskollärares kompetens tas tillvara i skolan, men det finns en oro för att de lämnar istället för att utbilda sig vidare. Och de som idag jobbar med sjuåringar till nioåringar kanske inte alls vill jobba med sexåringar, vilket väcker tankar

om ens egen framtid som lärare, säger Mia Kempe.

Hon ser också att det under en period kommer att bli en större arbetsbelastning för lärare.

DET ÄR POSITIVT om förskollärares kompetens tas tillvara i skolan, men det finns en oro för att de lämnar istället för att utbilda sig vidare

– Man måste tänka om och arbeta på ett annat sätt och det kräver mer av en. Min bild är att både lärare och förskollärare är oroliga över det här.

Mer stöd

Det positiva med den tioåriga grundskolan är att även sexåringar kommer att omfattas av skollagen, och därmed vara berättigade till mer stöd.

– Det gäller bara att stödet verkligen finns på plats. Jag är orolig för att man ska se det som att barnen klarar mer och blir mer studiemotiverade för att de går i "ettan", men barnen är ju desamma. De är sexåringar och då behöver undervisningen riktas på det sättet.

NÅ VARJE ELEV

Med NE får du läromedel i alla ämnen för grundskolan. Alltid aktuellt innehåll, enkelt att dela och fullt med stödfunktioner – så att fler kan lära sig mer.

Prova gratis på [NE.se](https://ne.se)

Utbildning ska minska klyftorna

Glappet mellan pojkar och flickor ökar i skolorna, och vägen framåt är uppdaterad kunskap hos lärare.

– Skolan ska vara likvärdig och är det en grupp som så tydligt hamnar efter så behöver man diskutera varför och utifrån det börja lägga upp verkningsfulla lösningar på det, säger Fredrik Zimmerman, kursledare på Studentlitteratur.

LIKVÄRDIG SKOLA

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Annika Eclund är elevhälsochef i Hjo kommun. Där har man satsat på att gå en utbildning hos Studentlitteratur som syftar till att aktivt arbeta för att pojkar inte ska hamna på efterkälken i skolan på samma sätt som idag.

– Även om resultaten förbättras i stort så ökar klyftan mellan pojkar och flickor stadigt från år till år. Utri-

DET ÄR I allra högsta grad en fråga om jämställdhet och de effekter det kommer att få i samhället

kesfödda flickor har högre resultat än svenska pojkar. Man ser att klyftan ökar över tid, och det är ett nationellt problem, säger Annika Eclund.

Effekter i samhället

Enligt henne får klyftan i skolan långtgående konsekvenser.

– Det är i allra högsta grad en fråga om jämställdhet och de effekter det kommer att få i samhället. Det kommer att prägla och dela upp arbetsmarknaden framöver, säger Annika Eclund.

Hon tycker att skolan har en skyldighet att åtgärda problemet med att pojkar lyckas sämre i skolan.

– Alla elever ska få möjlighet att utvecklas till sin fulla potential. Och här

är det ju på kollektivnivå. Om en hel grupp hamnar efter då har vi som pedagoger och personal en skyldighet att möta upp det med kunskap.

Måste förstå

Annika Eclund ser att skolan ofta är mer anpassad för flickor.

– Många pojkar på högstadiet har ett mycket större rörelsebehov och har svårt med abstrakt och analytiskt tänkande. Hjärnan är inte där än men vi förväntar oss det. Kunskapen om vad man kan förvänta sig av elever i olika åldrar måste vi i skolan ta till oss, och även politikerna när man utformar läroplaner och kursplaner och mål.

Och nyckeln till förändring är enligt Annika Eclund kunskap.

– Klyftan går att minska om kunskapen ökar. Vi går den här utbildningen för att vi måste förstå de här mekanismerna och anpassa undervisningen och arbetssätten.

Tydligare stöd

I Hjos kommun har man gått Studentlitteraturs utbildning med Fredrik Zimmerman, som är fil.dr. i barn- och ungdomsvetenskap och lektor vid lärarutbildningen vid Högskolan i Borås. Han forskar om könsnormer kopplat till elevers vardag och prestationer.

– Den grupp pojkar som har det allra svårast i skolan utvecklar ofta strategier för att undvika att göra uppgifter. Man vill skydda sin egen självbild, och inte visa att man inte kan. Är man i en miljö där man känner sig

Fredrik Zimmerman,
kursledare på Studentlitteratur.
Foto: Ilestam Photography

mycket sämre så mår man inte bra av det. Pojkar på gruppnivå kan bli utåtagerande och väldigt störande.

Enligt Fredrik Zimmerman är det i grunden ganska enkelt: pojkar gör uppgifter som de förstår. Så gör man uppgifterna begripliga även för pojkar så blir de gjorda.

POJKAR PÅ GRUPPNIVÅ behöver ett tydligare pedagogiskt stöd och ledarskap från lärare

– Pojkar på gruppnivå behöver ett tydligare pedagogiskt stöd och ledarskap från lärare. Det är därför viktigt att skolor får resurser till detta.

Ha checklistor

Fredrik Zimmerman ser två centrala problemområden: språk och studieteknik.

– Pojkar på gruppnivå har svårare med den språkliga förmågan, och att sätta in stöd där minskar sociala problem och ökar prestationen i alla ämnen. Och pojkar behöver mer stöd i att kunna ta hand om sina egna stu-

dier. Att lära pojkar studieteknik är en framgångsfaktor på de skolor där det fungerar bättre, säger han.

Att som lärare bli mer medveten om pojkars och flickors olika förutsättningar och problem kräver mer förarbete i undervisningen – men minskar efterarbetet, och gynnar alla elever, menar Fredrik Zimmerman.

– Ett exempel är att ha tydliga checklistor på vad man ska göra, att bryta ner uppgifterna i mindre steg. Det gynnar de som har det svårast men drabbar inte de som har det lättast.

Starta diskussion

I sin föreläsning fokuserar han på aktuell forskning på temat pojkar i skolan.

– Grunden i min föreläsning är att visa att pojkar inte väljer att misslyckas i skolan, utan får de det pedagogiska stöd de behöver så lyckas de. Det gäller att inspirera lärare att fundera över hur man kan hjälpa eleverna. Jag försöker att ge så mycket exempel som man hinner med från de skolor som lyckats förbättra sin situation för pojkar. Det finns ingen magisk medicin men jag hoppas att jag kan starta diskussionen för att hitta vägar framåt.

Annika Eclund, elevhälsochef i Hjo kommun.

Digitala läromedel underlättar vardagen

På F–9 skolan Nya Elementar i Bromma har man valt att helt övergå till digitala läromedel i samtliga ämnen. Elisabeth Jonsson, som är lärare i NO, engelska och svenska i årskurs 4–6, uppskattar särskilt det digitala läromedlet Champ från Sanoma Utbildning, som hon använder i engelskundervisningen. De digitala läromedlen innebär bland annat att hon behöver lägga mindre tid på att rätta, och därmed frigörs tid till skrivuppgifter och undervisning.

DIGITALA LÄROMEDEL

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Jag har arbetat med Champ tidigare i tryckt format när jag arbetade på en annan skola. Jag gillade läromedlet redan då, framför allt på grund av att texterna är väldigt tilltalande och intressanta. De är verkligen anpassade utifrån elevernas successiva progres-

sion och tar upp ämnen som känns relevanta för dem i olika åldrar, säger Elisabeth Jonsson.

Champ är ett av de digitala läromedel som Elisabeth Jonsson når via Sanoma Utbildnings digitala plattform Kampus, en plattform för digitalt lärande. Hon ser flera fördelar med att använda den digitala versionen av Champ, bland annat att eleverna alltid har med sig sitt läromedel i sin iPad.

Frigör tid till undervisning

– Jag undervisar åttiofyra elever i engelska, vilket motsvarar hela årskurs 6. Då blir den tidsbesparande fördelen enorm, i synnerhet med tanke på att jag inte behöver lägga lika mycket tid på att rätta elevernas uppgifter efter-

MED DIGITALA LÄROMEDEL frigörs mer tid till att ge feedback på elevernas skrivuppgifter

som vissa uppgifter är självrättande. Med digitala läromedel frigörs i stället mer tid till att ge feedback på elevernas skrivuppgifter. Det är också otroligt smidigt att jag via min lärarprofil i Kampus direkt kan se vad en elev har

skrivit och ge snabb respons på det. I slutänden frigör jag mer tid till varje elev, säger Elisabeth Jonsson.

En annan fördel med den digitala versionen av Champ är, enligt Elisabeth Jonsson, att hon kan välja att successivt synliggöra nya uppgifter till eleverna efterhand som de blir klara. Det gör att antalet uppgifter blir mindre överväldigande för eleverna. Ytterligare en fördel är att en elev närsomhelst kan lyssna på texten i ljudfilen som ingår.

Våga satsa fullt ut

En av anledningarna till att Nya Elementar har valt att helt övergå till digitala läromedel är att de rustar eleverna för framtidens digitala samhälle. En annan generell fördel med digitala läromedel är att de hålls aktuella. Fakta, i till exempel samhällskunskap, kan lätt uppdateras i takt med att omvärlden förändras.

Elisabeth Jonssons råd till lärare som vill inkludera fler digitala läromedel i sin undervisning är att våga testa och satsa fullt ut på det digitala.

– Jag använder uteslutande digitala läromedel, men har valt att komplettera med fysiska skrivhäften där eleverna bland annat kan skriva fritt, samla grammatiska regler och liknande, säger hon.

Elisabeth Jonsson, lärare i NO, engelska och svenska i årskurs 4–6 på Nya Elementar i Bromma.

En strategisk HR-partner för huvudmän i framkant

clockwork

clockworkpeople.se

Statligt huvudmannansvar för skolan är högaktuellt

Flera opinionsundersökningar visar att en övervägande majoritet av lärarna vill att staten ska ta över huvudansvaret för svensk skola. Enligt Åsa Fahlén, ordförande för Lärarnas Riksförbund, kan en tydlig statlig finansiering, dimensionering och styrning bidra till en mer jämlik skola där alla elever erbjuds samma möjligheter.

FÖRSTATLIGA SKOLAN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Grundproblemet med den nuvarande modellen är, enligt Åsa Fahlén, att huvudansvaret för skolan vilar på 290 kommuner med mycket skiftande finansieringsförmåga, kapacitet och ambition för skolan. Det leder till dramatiska skillnader mellan olika kommuner. Likvärdiga nationella regelverk

och läroplaner i kombination med ojämlika ekonomiska förutsättningar runtom i landets kommuner resulterar i en skola som skapar ojämlikhet och klyftor.

– Vi anser att staten ska ta över huvudmannaskapet, vilket inkluderar hela finansieringen av skolans kärnuppdrag, det fulla ansvaret för lärares, rektorers och skolchefers fortbildning samt arbetsgivaransvar för dessa yrkesgrupper. På sikt bör också de regionala skolkontoren få ett utökat ansvar, bland annat för fortbildning, resursfördelning till olika skolor, planering och dimensionering av utbildning, tillståndsgivning, antagning, uppföljning och utvärdering, säger Åsa Fahlén.

Likvärdig skola

Hon anser att coronapandemin har tydliggjort behovet av en statligt styrd skola och vikten av en likvärdig utbildning.

– Kampen för den likvärdiga skolan ligger rätt i tiden. Allt fler talar om att skolan behöver komma under ett stat-

ligt huvudmannaskap, eller att staten ska ta ett betydligt större ansvar för grundskolan. En likvärdig skola över hela landet kräver statlig finansiering och styrning. Det är därför helt avgörande att kommunpolitiker runtom

ALLT FLER TALAR om att skolan behöver komma under ett statligt huvudmannaskap

i landet vågar släppa såväl pengarna som prestige och börja samarbeta med staten, säger Åsa Fahlén.

Lärarnas Riksförbund strävar efter att staten ska ta huvudansvaret för skolans kunskapsuppdrag och undervisningsresurser, medan kommunerna behåller ett stort ansvar för exempelvis placeringen och utformningen av nya skolor.

Statlig utredning

Många lärare vittnar om den samvetsstress de upplever när de inte kan utföra sitt uppdrag fullt ut enligt läro-

Åsa Fahlén, ordförande för Lärarnas Riksförbund.
Foto: Elisabet Olson Wallin

planens riktlinjer med de resurser de tilldelas av kommunerna.

– Ett steg i rätt riktning är att regeringen har tillsatt en utredning om statligt styrande av skolan. Samtidigt reagerar de nationella politikerna för sent, de borde vara mer lyhörda för sina väljares åsikter. Vi är fullt medvetna om att ett statligt huvudmannaskap inte löser alla frågor, men när styrdokumentet och finansieringen kommer från samma aktör underlättar det dialogen avsevärt, säger Åsa Fahlén. ■

IKT-arbete gör fler elever redo

Stenkulaskolan, en F–9 skola med nästan 600 elever strax utanför Rosengård i Malmö, har ett tydligt mål med sitt IKT-arbete: att kontinuerligt öka andelen elever som blir godkända i kärnämnen samt ytterligare fem ämnen. De senaste åren har andelen elever som fått en "Golden ticket" ökat med drygt 25 procent. Här har en tydlig och långsiktig IKT-strategi verkligen gett resultat.

IKT

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Digitalisering har alltid legat mig varmt om hjärtat. Stenkulaskolans arbete med inkluderande förhållningssätt passade väl in med mina tankar om digitalisering. Digitala verktyg ger fler elever möjligheten att visa upp sina färdigheter och därmed klara sig bättre i skolan. Vårt mål är att bli Sveriges bästa IKT-skola, säger Martin

Martin Bieber, biträdande rektor på Stenkulaskolan.

Bieber, biträdande rektor på Stenkulaskolan.

DIGITALA VERKTYG GER fler elever möjligheten att visa upp sina färdigheter

Stenkulaskolan strukturerar sitt IKT-arbete via treårsplaner med mål som revideras löpande. En viktig fram-

gångsfaktor är att lärarna har en gemensam digital kunskapsbas eftersom samtliga lärare på skolan är Apple Teachers. Det gör de digitala verktygen till en självklar del av undervisningen i alla ämnen, från idrott till matematik.

– För oss är det viktigt att IKT-arbetet fungerar som en accelerator för lärandet och pedagogiken. Det bidrar till elevernas motivation och känsla av meningsfullhet. Mitt råd till andra skolor är att ha ett tydligt "varför" när de

formulerar sin IKT-strategi. Upprätta långsiktiga IKT-planer och säkerställ att det lärarna har en gemensam digital kunskapsbas, säger Martin Bieber.

Använder fler sinnen

Nationalencyklopedin är ett av de digitala verktyg som används kontinuerligt på Stenkulaskolan.

– Vi använder NE:s digitala läromedel, kunskapstjänster och filmbank som en integrerad del av undervisningen. Det gör att elever kan titta på filmer, få texter upplästa och ta till sig kunskap på sitt modersmål. Det i sin tur innebär att eleverna kan använda fler sinnen och har fler valmöjligheter när de tillgodogör sig ny kunskap. Det har verkligen varit användbart, inte minst under coronapandemin, säger Martin Bieber.

Det övergripande målet, att få fler elever godkända i kärnämnen och ytterligare fem ämnen och i förlängningen få fler att gå vidare till gymnasiet, är en otroligt viktig drivkraft i Stenkulaskolans IKT-arbete.

– Vi fortsätter att jobba oss uppåt genom att öka andelen elever som får en "Golden ticket". Det gör både eleven och samhället till vinnare i framtiden, säger Martin Bieber. ■

En föränderlig värld förutsätter agila arbetssätt

Kan ett agilt förhållningssätt förbättra elevernas utveckling och skolan som organisation? Det menar Malin Frykman, tidigare lärare och rektor, som nu arbetar med strategi och ledning för att utveckla den svenska skolan.

FÖRBÄTTRINGSARBETE

TEXT CRISTINA LEIFLAND

– Agilitet innebär ett rörligt, utforskande förbättringsarbete och en formativ skolkultur, där man tar hänsyn till förändringar i samhälle och bland elever. Samhället utvecklas snabbt och den här typen av flexibelt mind-set är nödvändig för att fånga elevernas skiftande behov, säger Malin Frykman som är processledare på Foxway Education, ett it-företag med fokus på utbildningssektorn.

Korta målcykler ger resultat

Utvecklingsmålen i skolan är ofta långsiktiga. Men för att gå i takt med tiden krävs i många avseenden mycket kortare målcykler för förbättringsarbetet

och ett större fokus på effekt, menar Malin Frykman.

– Inom skolan formuleras ofta långa, stora mål, som sällan följs upp. Men effekter och resultat som leder till kulturförändringar bör snarare ses i korta cykler, med avstämningar efter sex veckor. Vilka elever ska vi offra på vägen om inte de fastställda, långsiktiga målen håller? frågar hon.

DET FINNS EN enormt stor vilja och entusiasm för att hitta rörliga arbetsformer

Malin Frykman betonar att ett evidensbaserat, agilt arbetssätt inte får kollidera med styrdokumentens ramar och mål om en likvärdig skola. Det handlar istället om att inom en stabil

Malin Frykman, processledare på Foxway Education.

ram hitta rörliga arbetssätt, som möter elever på bästa sätt, och att ha förmågan att snabbt justera och skruva utefter en snabbföränderlig verklighet. Att med digitala verktyg systematiskt samla och utvärdera data för att kunna fatta datastödda beslut är en viktig del.

Stort intresse för agila arbetssätt Malin ser ett stort intresse bland enskilda skolor och ledningsgrupper för att arbeta enligt en agil modell.

– Det finns en enorm stor vilja och entusiasm för att hitta rörliga arbetsformer, där man snabbt fångar upp både det som är bra och det som är dåligt i den lärande organisationen. När man tydliggör vad som händer och anpassar sig efter det, skapar det energi och motivation genom hela organisationen, säger hon och fortsätter:

– I slutändan vill ju alla skolor hitta arbetsformer som möter elevers rätt till en likvärdig skola och som förbereder för ett livslångt lärande. Agilitet är en av pusselbitarna i att framgångsrikt nå det målet.

Från ord till handling

När Kristianstads kommun inledde den stora skolsatsningen *Framgångsrik undervisning* var de helt övertygade om att denna gång skulle de ta det ända in i kaklet.

UTVECKLINGARBETE

TEXT YLVA SJÖNELL

– Vi kommer inte att ge oss förrän alla välskrivna strategidokument och goda avsikter ger resultat ute i varje klassrum i kommunen. Målet att höja skolans kunskapsresultat nås inte inne på ett kontor på kommunen utan ute hos lärarna i klassrummen, det är där den största insatsen ska göras, förklarar Anna Karlsdotter, utvecklingschef på Kristianstads kommun.

Elevers behov i fokus

Insatsen *Framgångsrik undervisning* startade 2019 och är ett resultat av ett systematiskt kvalitetsarbete som bedrivits under en längre tid i kommunen.

– Till att börja med kallade vi insatsen för Kraftsamlingen, en kraftsamling från alla nivåer inom

Anna Karlsdotter, utvecklingschef och Lina Leyman Nilsson, en av fyra skolchefer i Kristianstads kommun.

kommunens skolsystem, från skolchefer och rektorer till förstelärare och andra nyckelpersoner, med målet att hjälpa alla elever att nå sin fulla potential, berättar Lina Leyman Nilsson, en av fyra skolchefer i Kristianstads kommun.

Förutom de som deltagit i utvecklingsarbetet från kommunen så valde de att ta in stöd utifrån.

– Vi har tagit hjälp av Simon Hjort som är lektor vid Linköpings universitet. Hans uppgift är att verkligen lyfta in forskningen i det vardagliga arbetet

och ge skolledarna verktyg för att lättare ta sig an sina utmaningar, förklarar Anna Karlsdotter.

Måste våga förändra

Enligt Simon Hjort behöver man jobba med tre delar: struktur, strategi och kultur.

– De två första har vi fått på plats till stora delar. Den stora utmaningen nu är att jobba med kulturen på varje skola

MÅLET ATT HÖJA skolans kunskapsresultat nås inte inne på ett kontor på kommunen

och inspirera varje lärare att våga titta på sitt eget arbetssätt och vara öppen för att ändra det. Vi jobbar även aktivt med resultatuppföljning för att kunna se till att vi når hela vägen ut i klassrummen, och för att kunna visa alla framsteg som görs, konstaterar Lina Leyman Nilsson.

Avslutningsvis vill de lyfta vikten av att allt utvecklingsarbete tar avstamp i varje enskild verksamhets eget arbetssätt och egna analyser. På kommunen finns sedan en utvecklingsavdelning som kan erbjuda stöd på alla nivåer till de skolor som önskar hjälp.

Illustratören och elevassistenten Amanda Österman skapar bilder att ha med i undervisningen.

Hon skapar bilder till undervisningen

Finska elevassistenten och illustratören Amanda Österman skapar på fritiden en bildbank för lärare.
– Mer bildbaserat lärande behövs. Det positiva är också att det fungerar för alla oavsett språkkunskaper, säger hon.

BILDBASERAT LÄRANDE

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Som elevassistent på lågstadiet i tvåspråkiga Pargas i Finland började Amanda Österman att teckna åt både lärare och elever.

– Jag blev tillfrågad om jag ville teckna något, till exempel en plansch att hänga upp i klassrummet eller material till undervisningen. Barnen ville ha teckningar på sina husdjur och favoritactionhjältar, säger hon.

Så uppkom idén till Bildassistenten, en bildbank där Amanda Österman samlar teckningarna som hon gör på fritiden, och som lärare kan använda gratis i sin undervisning. När Amanda Österman började arbeta på högstadiet märkte hon att efterfrågan blev ännu större.

– Man kan till exempel använda bilder inom matematiken, där bilden förklarar ett visst sätt att räkna, till

MÅNGA KOMMER BÄTTRE ihåg en text om man kan förknippa den med en bild

exempel skillnad på omkrets och area, hur man mäter höjden eller bredden eller helt enkelt bara en bild som symboliserar viktenheter på lektionen. Man kanske kan ha en bild på elefanter och möss för att komma ihåg. För en del elever är det bra att ha en bild att titta på medan läraren undervisar.

Stort hjälpmedel

Amanda Österman anser att mer bildbaserat lärande behövs i skolan.

– Jag utgår från hur bilder har spelat roll i min egen skolgång och inlärning.

Jag tror att det är ett stort hjälpmedel, för många kommer bättre ihåg en text om man kan förknippa den med en bild, och föreläsningar blir intressantare om man har något visuellt att titta på under tiden, säger hon.

Det positiva är också att bilder kan hjälpa alla elever oavsett språkkunskaper.

– Bilder fungerar för alla. Och om man ska lära sig vad björn heter på finska så är det lättare om man har en bild på en björn, säger Amanda Österman.

Vill inspirera

Hennes teckningar görs på fritiden; ibland hinner hon göra något på matrasten i skolan.

– Jag gör ofta utifrån önskemål men också på eget initiativ, till exempel bilder som handlar om olika flaggdagar och årstider och som jag kan tänka mig behövs. Snart blir det jul och då pysslar jag med lite jultema med historia och vad som faller mig in. Bildbanken utvecklas hela tiden och jag hoppas att fler lärare kan bli inspirerade att använda bilder i undervisningen.

Redo att ta nästa steg med organisationen?

Tillsammans utvecklar vi lärandet i svensk skola genom datastyrda och dynamiska processer.

Vi gör ert digitala liv enkelt och hållbart.

Foxway

Vi gör det digitala livet enkelt

Allt fler vill jobba på AcadeMedias skolor

Under senare tid har intresset för att arbeta på AcadeMedias skolor ökat markant.

– Vi har stort fokus på innovation och systematiskt kvalitetsarbete. Många lockas också av att arbetsuppgifterna är väldigt renodlade, säger Jens Eriksson, chef för AcadeMedias grund- och gymnasieskolor.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

TEXT CRISTINA LEIFLAND

Kompetensförsörjningen är en av skolans viktigaste frågor. AcadeMedia har under senare år haft minskad personalomsättning och ökat söktryck till lediga tjänster.

– När vi gör undersökningar ser vi att det framför allt är seniora lärare och chefer som gärna vill komma hit. De kommer från såväl andra friskolor som kommunala skolor och myndigheter, säger Jens Eriksson och fortsätter:

SKOLAN FORMAR INTE bara de enskilda elevernas liv, utan hela samhället

– Vi är en av Europas största friskolekoncerner och har därför ett stort ansvar att driva skolutvecklingen. Många medarbetare som söker sig hit känner nog att de kan vara med och påverka och göra skillnad. Här får man i stor utsträckning jobba långsiktigt, med renodlade arbetsuppgifter så man kan fokusera på det man är bra på.

Vet vad som skapar kvalitet

Skolornas gemensamma kvalitetsarbete bygger på ett brett dataunderlag och styrkedjor som omfattar alla i koncernen, från vd till skolledare, lärare och elever. Att jämföra olika skolors kvalitetsresultat för att identifiera framgångsfaktorer är en viktig del, liksom satsningar på kollegial samverkan.

– Vi är oerhört måna om att alla elever ska klara sig och att tidigt fånga upp när extra resurser och stöd behöver sättas in. Därför måste våra kvalitetssystem fungera, så att vi kan mäta, utvärdera och sedan basera beslut på ordentliga fakta. Vi märker att många

Jens Eriksson, chef för AcadeMedias grund- och gymnasieskolor.
Foto: Johan Marklund

lärare vill arbeta i den typen av väldigt tydliga och etablerade processsystem, säger Jens Eriksson.

Även personaltrivseln mäts och utvärderas systematiskt.

– För oss är det viktigt att våra medarbetare trivs och vill stanna kvar. En hög personalomsättning riskerar att få negativa återverkningar för eleverna. Personalomsättningen på våra skolor minskar nu för femte året i rad och allt fler söker de tjänster som vi utlyser. Det ser vi som ett gott tecken.

Utvecklingen är sprungen ur ett medvetet och strategiskt arbete där medarbetares utveckling är i ständigt fokus.

Som ett led i detta arbete erbjuder AcadeMedia bland annat talangpro-

gram, utbildningar och nätverksträffar genom sin egen utbildningsorganisation, AcadeMedia Academy. Här finns goda möjligheter till intern kompetensförsörjning. En obligatorisk kurs i Betyg och bedömning ges exempelvis till lärare i samarbete med Karlstad universitet.

Många karriärvägar

AcadeMedia har verksamhet i hela Sverige samt i Tyskland och Norge. Därför kan företaget erbjuda sina medarbetare stora möjligheter att flytta mellan tjänster och pröva sina vingar i olika roller.

– Vi uppmuntrar detta. Många kollegor som arbetar centralt inom

AcadeMedia har en gång startat på en av våra skolor. Här kan man gå från kvalitetsgranskare till en rektorstjänst, säger Jens Eriksson.

Digitala verktyg och arbetssätt används i allt större utsträckning i skolan, och Jens Eriksson ser stora möjligheter att implementera ny teknik.

– Utbildningssektorn ligger generellt långt efter andra sektorer när det gäller att ta tillvara möjligheter som ny teknik ger. Det handlar inte om att byta ut lärare mot datorer, utan om att hitta smarta lösningar för att avlasta medarbetare och renodla arbetsuppgifter. Det finns mängder av tidsödande moment som skulle kunna automatiseras, exempelvis administrativa system och provrättning, säger han.

Samhällsansvar

Friskolan är flitigt debatterad och Jens Eriksson menar att det är viktigt att debatten baseras på fakta och inte enbart är ideologiskt driven. Han framhåller att alla aktörer har ett samhällsansvar och att fokus borde vara på utbildningens kvalitet, inte vilken driftsform den har.

– Skolan formar inte bara de enskilda elevernas liv, utan hela samhället. Utbildning är ett oerhört kraftfullt verktyg och därför efterlyser vi samarbete och transparens. Att dela kunskap och metoder mellan aktörer gagnar alla och vi vill vara en aktiv kraft i detta.

AcadeMedia växer och erbjuder skolor med flera olika inriktningar. Idag finns det 76 grundskolor med sex olika profiler. Grundtanken är att alla skolor ska vara likvärdiga och hålla samma höga kvalitet, men med inriktningar som möter elevernas skiftande behov och intressen. Under hösten lanseras en helt ny skolprofil – Innovitaskolan – som kommer att kombinera traditionell undervisning med moderna verktyg och metoder.

– Alla elever är inte stöpta i samma form. Att erbjuda en mångfald är ett sätt att säkerställa att elever får sina behov tillgodosedda så att de kan utvecklas och må bra i sin skolgång, avslutar Jens Eriksson.

ACADEMEDIA

AcadeMedias grundskolor

- Innovitaskolan (tidigare Pysslingen) – 28 skolor
- Vittra – 23 skolor
- Noblaskolan – 15 skolor
- Montessori Mondial – 6 skolor
- Pops Academy – 3 skolor
- Snitz grund- och gymnasieskola

Maria Wiman, lärare i svenska och SO på Skapaskolan i Huddinge.
Foto: Anna Simonsson

Guidebok för nya lärare

Läraryrket är i mångt och mycket ett hantverk, och som nyutexaminerad lärarstudent är det lätt att känna sig överväldigad och osäker när det är dags för första lärarjobbet. Maria Wiman, som är lärare i svenska och SO på Skapaskolan i Huddinge och 2019 utsågs till Sveriges bästa lärare, har därför skrivit guideboken "Första tiden som lärare".

GUIDE FÖR NYA LÄRARE

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Att vara lärare är ett otroligt roligt och utvecklande yrke. Samtidigt är yrkesrollen komplex och de första månaderna kan lätt kännas smått kaotiska för en nyutexaminerad lärare. När jag själv var ny i yrket saknade jag en handbok med konkreta råd, tips och tricks kring hur man kan hantera olika typer av situationer i vardagen som lärare. Därför skrev jag den här boken som en guide som förhoppningsvis förmedlar mycket av det jag själv hade

haft stor nytta av att känna till som nyutexaminerad, säger Maria Wiman.

Praktiska tips och råd

En viktig ambition med boken är att förmedla den tysta kunskap som ofta tar många år för lärare att förvärva. Ett viktigt råd till nya lärare är att inte lägga ambitionsnivån för högt i början. Acceptera att du är en nybörjare, tillåt dig själv att göra misstag och tveka inte att ta hjälp av mentorer och kollegor.

MIN AMBITION ÄR att överbrygga glappet mellan teori och praktik för nyutexaminerade lärare

– Lärarutbildningen fokuserar mycket på ämneskunskaper, men när man väl står där på sitt första lärarjobb är det otroligt värdefullt att ta del av andras erfarenheter av alltifrån att hantera konflikter mellan elever till att lägga upp lektioner och bygger relationer med såväl elever som föräldrar, kollegor och skolläning. Min ambition är att överbrygga glappet mellan teori och praktik för nyutexaminerade lärare som känner sig osäkra när de

börjar jobba, trots att de har en gedigen utbildning i ryggen, säger Maria Wiman.

Hjälper till att hitta glädjen

Hennes främsta råd till lärare som är nya i yrket är att investera ordentligt med tid i att verkligen lära känna och bygga en relation med sina elever. Lär känna dem som individer och betrakta relationsbyggandet som en plattform för förtroendet er emellan och elevernas fortsatta inläring.

– Det är också viktigt att hitta rätt balans mellan att vara personlig och privat. Det är lätt att snabbt bli uppslukad av läraryrket. För att må bra långsiktigt och orka bli långvarig i yrket gäller det därför att redan från start kunna dra gränser. Samtidigt hoppas jag att min bok hjälper nya lärare att hitta glädjen i yrket, bland annat genom att förmedla mina erfarenheter av hur man får en klass att blomstra, säger Maria Wiman.

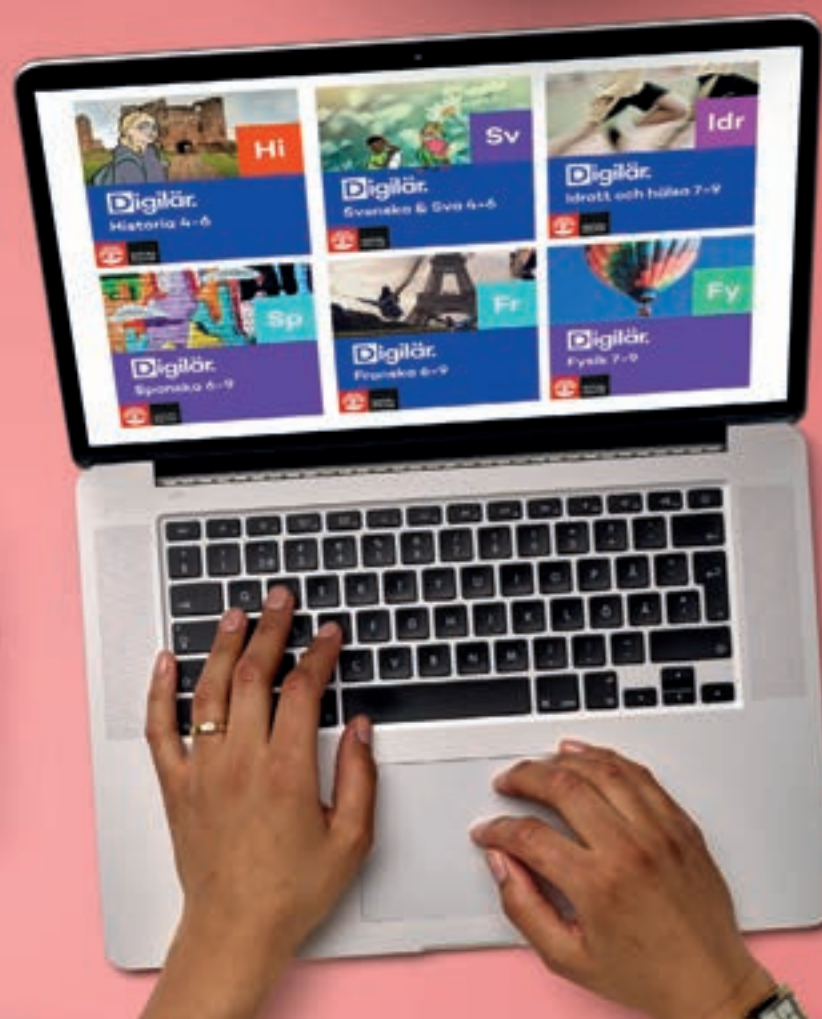
Undervisa heldigitalt!

Med Digilär får du hela paketet – högkvalitativt undervisningsmaterial, intuitivt gränssnitt och inkluderande funktionalitet. Välkommen in och prova!

Prova
i 30 dagar
utan kostnad!
nok.se/digilar

NATUR & KULTUR

Trelleborg storsatsar för att nå toppen

Ramen är lagd, förutsättningarna finns där, nu är det dags för nio handplockade rektorer att ta över stafettpipen. Genom stora rektorsområden skapas en röd pedagogisk tråd från att Trelleborgs barn börjar förskolan till niondeklass.

–Det här kommer att bli riktigt bra, det är jag övertygad om, säger Andrea Roos, som ska leda ett av Trelleborgs nio nya rektorsområden.

Visionen är tydlig: Trelleborg ska bli en skolkommun att räkna med. Som ett led i att skapa en trygg och tydlig skolgång med likvärdig utbildning för alla barn och elever samlar bildningsförvaltningen i Trelleborg organisationen i nio rektorsområden. Områdena består av både förskola och skola. Varje område har sin egen rektor som tillsammans med biträdande rektorer och en administrativ chef bildar en ledningsgrupp.

Andrea Roos har tidigare varit rektor för en mindre skolenhet, och trots att den nya organisationen endast har varit i gång sedan den första juli i år har hon redan stött på flera fördelar.

–Min uppgift som rektor är att göra det möjligt för mina lärare att utnyttja sin fulla kompetens. Nu finns det bland annat helt andra förutsättningar att erbjuda personalen heltidstjänster och att se till att de faktiskt arbetar med det de har behörighet till. Dessutom kan vi analysera resultat och följa upp eleverna på ett helt annat sätt än tidigare. Det här handlar egentligen inte om skolan, utan om hela livet. Forskning visar att barn som får en sämre skolgång påverkas negativt i livet. Nu har vi till exempel möjlighet att skruva på saker redan i årskurs ett för att ändra resultat i årskurs nio, säger Andrea Roos.

Även Robert Rydén, som ansvarar för rektorsområde tätort centrum, har upptäckt nya möjligheter.

–Jag hade nyligen ett helt fantastiskt möte med vår skolbibliotekarie. Nu är det faktiskt möjligt att skapa en biblioteksplan som spänner från ettårningen till sextonåringen. Bara tänk vilka möjligheter som öppnas vid till exempel studiedagar och föräldramöten. Det blir sådan kraft när vi är många tillsammans, säger han.

Gott samarbete

Att Trelleborg tar ett helhetsgrepp om skolan och ett kliv in i framtiden är möjligt tack vare att politiker, tjänstemän och skolpersonal har gått samman. Det krävs både mod och passion för att driva igenom omorganisationen.

–Vi tror på 1–16-årsperspektiv, men ska vi vänta på att vi enbart får F–9-skolor i kommunen hinner vi alla

– Vi har tagit tempen på vår organisation och ritat upp hur vi vill ha det. När vi insåg att det inte var möjligt att uppnå det vi ville, skapade vi helt enkelt de förutsättningar som krävs, säger Ester Alavei, förvaltningschef på bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun. Tillsammans med skolpersonal och elever tar nu bildningsförvaltningen ett stort kliv in i framtiden. Från vänster: Andrea Roos, Robert Rydén, Ester Alavei och Sofia Henderup Larsson.

gå i pension innan något händer. Finns inte förutsättningarna där måste vi skapa dem, säger Ester Alavei, förvaltningschef på bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun.

Förutom de stordriftsfördelar som omorganisationen för med sig så blir skolans kompensatoriska uppdrag centralt.

–Nu kan vi följa varje enskild elev och tidigt se till att inget barn hamnar

mellan stolarna. Att alla barn, oavsett bakgrund, ska få samma möjligheter blir betydligt enklare när vi har en röd tråd som går ända från förskolan upp till årskurs nio, säger verksamhetschef Sofia Henderup Larsson.

Varje rektorsområde har dessutom sin egen elevhälsa med såväl kuratorer som skolsköterskor och psykologer. Kommunen har också nyligen anställt

en skolläkare på heltid som kommer att arbeta med samtliga rektorsområden.

Minskade avstånd

Samtidigt som beslutsmandaten och resurserna ska ligga ute i de olika rektorsområdena ska avståndet mellan bildningsförvaltningen och rektorerna minskas.

–Tidigare träffade jag bara rektorer vid olika arrangemang. Det vill vi ändra på, säger Ester Alavei, och berättar att ledningsgrupperna och tjänstemän från bildningsförvaltningen ska träffas en gång i månaden.

Förändra och bevara

Trots att implementeringen av den nya organisationen kommer att innebära stora utmaningar för både lärarna och de nyutträdna rektorerna ser både Andrea Roos och Robert Rydén fram emot det kommande arbetet.

–Det innebär alltid en sorg att avsluta något, och det finns många goda exempel att ta vara på från den gamla organisationen. Det är många som ska bli ett vi, men jag ser faktiskt inga gränser för vad vi kan åstadkomma när vi arbetar tillsammans på det här sättet, säger Andrea Roos.

Trelleborgs skolsatsningar

Parallellt med omorganisationen satsar Trelleborg även på digitala läromedel. Samtliga elever i årskurs fyra till nio ska ha tillgång till digitala läromedel. Enligt Sofia Henderup Larsson gör de på det sättet eleverna redo för att möta sin digitala samtid samtidigt som det blir lättare att hjälpa elever i socioekonomiskt utsatta områden.

Sedan tidigare erbjuder Trelleborg kommun skoltransport för samtliga elever, oavsett vilken skola de väljer att gå på. Kommunen ser även till att samtliga högstadiel elever får fria resor med kollektivtrafiken i hela Skåne.

Men fokus läggs inte enbart på de barn som har svårt att nå uppsatta mål. De kommande två läsåren kommer även extra fokus att läggas på högpresterande elever och särskilt begåvade elever.

–Efter de här två åren ska kunskapen om hur man tar emot de här eleverna sitta i ryggmärken på samma sätt som hur vi når de elever som inte når målen, säger Sofia Henderup Larsson.

www.trelleborg.se/barn-utbildning/

TRELLEBORGS KOMMUN

I SiS skola får Jon tid för varje elev

Jon Sjökvist jobbade på en kommunal skola i Uppsala i arton år. Sedan bytte han till skolan på SiS ungdomshem Bärby. Ett val han aldrig ångrat.

– Här får jag möjlighet att räkna till för just de elever som behöver allra mest stöd. Jag kan ge dem en chans till förändring.

Till Bärby, som drivs av Statens institutionsstyrelse, SiS, kommer pojkar som omhändertagits enligt LVU (Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga), eller dömts för grova brott enligt LSU (Lag om verkställighet av slutna ungdomsvård). Ungdomshemmet ligger bara en kvarts bilresa från centrala Uppsala, men avståndet mellan Jon Sjökvists två skolvärldar är betydligt större än så. Lektioner med trettio ungdomar, som efter fyrtio minuter ersatts med trettio nya, har han bytt mot undervisning med mellan en och fyra elever i taget.

Här finns tid och resurser för varje elev

När Jon Sjökvist, som är ämneslärare i svenska och engelska, ville pröva något nytt efter många år på samma skola visste han inte mycket om vare sig Statens institutionsstyrelse eller Bärby. Idag är han glad att han ändå tog steget. Pojkarna i ungdomshemmets nybyggda och välutrustade skola skiljer sig inte alltid så mycket från de han stötte på i den "vanliga" skolan. Den stora skillnaden är i stället resurserna, tiden och intresset han kan lägga på varje enskild elev.

– Bara upplevelsen att "jag också kan" ökar motivationen till att lära sig

mer. Många har kanske använt skoltiden till annat än lärande och haft strategier för att undvika lektionerna. Så fort läraren sagt "kan du ta ned fötterna från bänken" så har de dragit, eller ställt till med något för att inte behöva visa att de inte kan. Här får de en chans att visa att de faktiskt visst kan. De elever som är här lite längre tid tar kanske flera betyg, och de blir väldigt stolta över det.

Glädjen är att se när det vänder
SiS skola är ingen isolerad ö i skolvärlden. Jon Sjökvist och hans kollegor samlar in information, betyg och omdömen från tidigare skolor och ser till att överlämnandet till den skola som

tar vid efter SiS blir så bra som möjligt. Ungdomarna har ofta haft en trasslig skolbakgrund, men det finns alltid något att bygga på. Det gäller bara att komma över motståndet och hitta självförtroendet och lusten att lära. Hur gör man det?

– Jag tror att nyckeln är att börja fråga "har du något mål med skolan, något du vill uppnå?" Det som får eleverna att kicka igång kan vara att jag ganska snart ser vilken nivå de ligger på och låter uppgifterna ligga där eller strax över så att de börjar klara av dem. De ser att de lyckas. Det är det som ger mig glädje i jobbet – att se när det vänder. Med de här ungdomarna är det särskilt roligt eftersom skolan kan vara det mest positiva i deras liv bland alla rättegångar och behandlingar, säger Jon Sjökvist.

– Det blir lättare för mig att ha förväntningar här än i en stor klass eftersom jag kan sitta bredvid och hjälpa till att uppfylla dem. Jag har möjlighet att verkligen hjälpa elever som jag ser har kunskaperna att komma över tröskeln.

Aldrig rädd på jobbet

SiS skola är en resursstark skola i en ovanlig miljö. För lärare finns stora möjligheter till utveckling och vidareutbildning, arbete i team med andra kompetenser och gemenskap i ämnesnätverk. Samtidigt är det en skola för inlåsta ungdomar som har psykosociala problem och som inte sällan har begått allvarliga brott. Jon Sjökvist blundar inte för det, även om han aldrig är rädd på jobbet. Det är viktigt att ha ett lågaffektivt bemötande och försöka varva ner om någon varvar upp.

En ovanlig arbetsplats med en på många sätt vanlig skola. Jon Sjökvist har aldrig ångrat att han bytte en kommunal grundskola mot skolan på SiS ungdomshem Bärby. Här får han all tid han behöver för varje elev.

Foto: Mikael Wallerstedt

Teamarbetet är viktigt. Jon Sjökvist arbetar nära sina lärarkollegor, men också med ungdomshemmets psykologer. Allt för att få en så mångsidig bild av ungdomarna som möjligt.

Foto: Mikael Wallerstedt

SiS är en statlig myndighet som ansvarar för tvångsvård av ungdomar med stora psykosociala problem, missbruk och kriminalitet. Våra ungdomshem finns över hela Sverige. Alla har en skola med behöriga lärare, elevhälsa, studie- och yrkesvägledare och andra viktiga stödfunktioner under ledning av en rektor som samordnar det pedagogiska arbetet. Som lärare hos SiS är du med och väcker lusten att lära hos unga som ofta har en mycket trasig skolbakgrund. Du har en viktig uppgift, och stora möjligheter att utvecklas i ditt jobb. SiS skola är en vanlig skola i en ovanlig miljö.

Läs mer om att arbeta som lärare hos oss på www.stat-inst.se/jobba-hos-oss/jobba-som-larare/

Läs mer om SiS på www.stat-inst.se

Statens
institutions
styrelse SiS

Ökad studiero och förbättrad arbetsmiljö med klassmentorer

Satsningar på klassmentorer, ökat fokus på skolans kärnuppgifter, och goda arbetsvillkor för lärare och rektorer. Upplands-Bro kommun arbetar målmedvetet för att stärka arbetsmiljön, höja kvaliteten på undervisning och skapa en likvärdig skola.

Upplands-Bro är en av Sveriges mest snabbväxande kommuner, belägen i nordvästra Stockholm. På bara 20 minuters pendelavstånd från Stockholms central når man centralorten Kungsängen.

– Läget är fantastiskt med närhet till vatten och natur. Det byggs många nya bostadsområden, det görs omfattande skolsatsningar och det finns en framåtanda som gör det attraktivt att bo och arbeta här, säger Fredrik Nordvall.

Han är sedan december 2020 ny utbildningschef i Upplands-Bro och lockades av kommunens höga ambitioner och tydliga skolsatsningar. Flera av kommunens grundskolor är nyligen renoverade och det pågår ett fokuserat arbete för att skapa goda förutsättningar för elever och lärare.

– Jag upplever att det finns ett positivt driv hos våra lärare. Vi jobbar mycket med attityder och förhållningssätt och vi ser våra elever som rättighetsbärare. De förtjänar en riktigt god utbildning och att nå utbildningsmålen, men för att lyckas måste rektorer och lärare få goda förutsättningar och även känna att de kan göra ett bra jobb, säger Fredrik.

Ett högt prioriterat område är att skapa likvärdighet mellan skolorna. Kommunen har en blandning av bostadsområden med skilda socioekonomiska förutsättningar. Det kräver en tydlig styrning och ledning för att samtliga skolor ska hålla en hög och jämn kvalitet.

– Det är viktigt att skilja på likvärdighet och lika. I vissa områden måste vi satsa mer. Skolan har ett kompensatoriskt uppdrag och ansvar att kompensera elevers sämre förutsättningar för att nå målen i läroplanen, säger Fredrik Nordvall.

Ny funktion – klassmentorer

En av många satsningar är ett pilotprojekt med klassmentorer. Huvudsyftet är att skapa en ökad trygghet för elever, höja kvaliteten på undervisningen och

Fredrik Nordvall, utbildningschef och Magnus Persson, verksamhetschef i Upplands-Bro kommun.
Foto: Gonzalo Irigoyen

förbättra arbetsmiljön för lärare. På flera olika skolor med olika förutsättningar testas nu den nya funktionen med klassmentorer.

– Klassmentorererna är ett viktigt stöd som på olika sätt kan avlasta våra lärare så att de får mer tid över till att vara lärare och kunna fokusera på undervisningen, som ju är skolans kärnuppgift. Skolan är satt under hårt tryck och vi arbetar målmedvetet för att prioritera och skala bort onödiga uppgifter som tar fokus från det pedagogiska arbetet säger Magnus Persson, verksamhetschef i Upplands-Bro.

Han är själv lärare i grunden och känner väl till de utmaningar och svårigheter som många grundskollärare och rektorer brottas med. Det gäller inte minst ökade skillnader i elevresultat, hög arbetsbelastning för lärare och

en växande psykosocial ohälsa bland elever.

– Det här kräver att vi arbetar teambaserat och att det finns en nära samverkan mellan skolorna i kommunen och med lärarfacken. Vi ligger i tio-i-topp i landet när det gäller löner för våra lärare. Det är ett viktigt område för att kunna rekrytera och behålla våra lärare, säger Magnus Persson

Hög digital kompetens

Precis som för många andra har pandemin varit en utmaning. Men den har också inneburit lärdomar och nya effektiva arbetssätt. Magnus Persson berättar om elever som tidigare varit ”hemmasittare”, men som tack vare digitala möjligheter nu kan delta i undervisning och uppnå målen i läroplanen.

– Vi har en hög grad av digital kunskap bland våra lärare och vi kan på ett mer flexibelt sätt möta varje elevs behov. Det har skapat en högre skolnärvaro bland våra elever. Upplands-Bro har satsat stort på digitalisering och nu blivit nominerad till ett pris på Kvalitetssmässan i Göteborg.

I kommunen finns goda exempel på skolor som lyckats vända ett negativt resultat med lärarflykt, till en positiv utveckling med goda resultat genom ett tålmodigt och värdebaserat arbete.

– Det skapar ringar på vattnet och ger kraft till våra medarbetare att fortsätta det målmedvetna arbetet. Mitt huvuduppdrag är att förädla och förvalta det goda arbetet som görs och i nära samverkan skapa ett jämlikt och stabilt klimat, så att lärare trivs och vill stanna hos oss, säger Magnus Persson.

Upplands-Bro har tio grundskolor med mellan 130 och 660 elever. Skolorna är en blandning F-3, F-6, 4-9 och 7-9 och ligger framför allt i de två kommundelarna

Kungsängen och Bro. Kommunen erbjuder goda karriärmöjligheter i en dynamisk miljö där skolan har hög prioritet och många pågående satsningar.

**UPPLANDS-BRO
KOMMUN**

www.upplands-bro.se

Här finns råd och stöd till nya lärare!

Är du ny i läraryrket och letar råd, stöd och information? I Utbildningsradions satsning UR Lärare delar erfarna lärare med sig av tips på ett lättillgängligt och humoristiskt sätt. Du hittar den i ditt Instagramflöde!

– På det här sättet vill vi knyta till oss nya lärare, väcka intresse för och skapa en relation. Vi vill ta upp stora och viktiga ämnen, men i ett kort, enkelt format, som inte kräver en massa tid eller fördjupning, berättar Hans Tengland, producent och projektledare på Utbildningsradion, UR.

Instagramkontot heter *ur_larare* och inläggen består av korta intervjuer, reels, memes och annat. Tanken är att det ska vara lättsamt och roligt, men ändå innehålla tankeväckande och matnyttig information till nya lärare för att stötta dem

deras första år i yrket. Erfarna lärare fungerar som mentorer, som tar upp angelägenheter och det finns möjlighet att dela med sig av tankar, frågor och funderingar i kommentarsforum. Målgruppen är lärare med noll till tre års erfarenhet av yrket.

– Många behöver skriva av sig och uppskattar möjligheten till dialog med andra i samma situation. Det är en aktiv community, berättar Hans Tengland.

Du kan påverka

Ämnena spänner över ett brett spektrum och handlar om allt från ledarskap och att sätta gränser och skapa ordning i klassrummet till stresshantering och effektiv planering. Följarna, som idag är cirka 17 000, har stor möjlighet att påverka ämnena som tas upp.

– Vi har fått mycket feedback och en mängd tips från våra följare. Det kom-

mer nya inslag hela tiden och vi utvecklas i samverkan med lärare. Det är inte bara nya lärare som följer oss, utan även en hel del med längre erfarenhet. Innehållet ska vara av värde för alla, säger Hans Tengland.

Många olika material

Utbildningsradion har producerat material för lärare under många år, med etablerade satsningar som exempelvis Lärarlabbet, Skolfront och Skolministeriet. UR Lärare är den första stora satsningen i sociala medier, berättar Hans Tengland.

– Vi tror att detta är ett effektivt sätt att nå ut och tanken är att man helt enkelt ska snubbla över inläggen när man är på sina sociala medier. Det ska vara lätt och kul, men samtidigt verkligen ge handfasta råd som nya lärare har nytta av.

Hans Tengland, producent och projektledare på UR.
Foto: Gonzalo Irigoyen

UR Lärare är en satsning från UR som handlar om att stötta lärare deras första år i yrket. Här hittar du innehåll som ger dig råd och stöttning i din yrkesroll. Det handlar bland annat om relationer,

ledarskap, juridik, stress och bedömning. UR, Sveriges Utbildningsradio, är ett oberoende public service-bolag som producerar program inom utbildningsområdet.

För mer information besök:
www.ur.se/nyalarare
eller hitta oss på Instagram
ur_larare

Lärare och elever utvecklas i Hässleholm

Redan som barn drömde Robert Svensson och Jonna Ronner om att bli lärare. Idag arbetar de som förstelärare i Hässleholm och stortrivs. I kommunen får de möjlighet att inspirera sina elever och utvecklas som lärare.

När Robert Svensson träffar nya människor och presenterar sig som högstadielärare möts han ofta av kommentaren "Är du lärare, hur orkar du?". Hans svar är lika enkelt som självklart:

– Ja, jag är lärare och jag trivs jättemycket med det.

Sedan nio år tillbaka har han undervisat i naturvetenskap och matematik på Västerskolan i Hässleholm. Han har tidigare arbetat bland annat som lärare och biträdande rektor i Malmö.

– Det som får mig att stanna kvar här är arbetsglädjen. Det är roligt att komma till skolan. Jag har varit med om det motsatta, att ångesten kommer krypande på söndagen. Men här är det tvärt om. Den känslan är jätteviktig, säger han.

Anledningarna till att han trivs på sin arbetsplats är flera. Men en viktig faktor är att det finns en vilja att förbättra

Som förstelärare är Robert Svensson och Jonna Ronner med och utvecklar skolan i Hässleholm.
Foto: Daniel Larsson

och utveckla undervisningen. Som ett av flera exempel nämner han samarbetet med Kristianstad högskola. Forskare och lärare från kommunen har arbetat tillsammans i ett NPF-projekt för att förbättra skolgången för elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer.

Fångar upp intressen

Även Jonna Ronner, speciallärare i matematik, uppskattar de utvecklingsmöjligheter som finns.

– Det är väldigt positivt att man från skolledningens håll fångar upp intressen och vill satsa på lärarna, säger hon och berättar att hon nyligen har gått en ledarutbildning med målet att i framtiden arbeta som skolledare.

Viljan att utvecklas genomsyrar hela organisationen och märks bland skolledning såväl som hos lärarna.

– På vår skola har vi ett jättebra klimat. Vi lärare vill förbättras och vill även dela med oss av ny kunskap så att

Vi vill att Hässleholms kommuns skolor har en lärmiljö där alla barn, elever och personal ges förutsättningar att lyckas. Här ska alla få bli sitt bästa! I kommunen finns 26 kommunala och två fristående grundskolor. Här finns också en specialgrundskola för hörselskadade elever.

hassleholm.se

Hässelholms kommun

vi kan nå en högre nivå tillsammans, säger hon.

När Jonna Ronner och Robert Svensson ser att även deras elever utvecklas mår de som allra bäst. Då får de ytterligare bekräftelse på att de gjorde rätt som följde sina barndomsdrömmar.

– Att få se eleverna utvecklas åt alla håll är fantastiskt, säger Jonna Ronner och får medhåll av Robert Svensson.

– Glädjen hos eleverna när de får en aha-upplevelse är fantastiskt, säger han.

Utvecklande mötesplatser för grundskolans lärare

I Göteborgs Stad har mötesplatser skapats där grundskolans lärare kan utbyta kunskaper och få möjlighet att lyfta angelägna frågor i ett tillåtande diskussionsforum. Syftet är även att kvaliteten och likvärdigheten i elevernas undervisning ska öka.

Grundskolan är en egen skolform för elever i årskurs 1–9 som på grund av en intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav.

–För drygt två år sedan gjordes en kartläggning av grundskolans behov. Ett prioriterat utvecklingsområde var att skapa gemensamma mötesplatser för grundskolans lärare och i januari 2021 drog vi i gång, säger Anneli Holmén Hilding, verksamhetsutvecklare vid grundskoleförvaltningen i Göteborgs Stad.

Ett av målen, menar hon, är att mötesplatserna ska stärka styrning och ledning av grundskolans prioriterade utvecklingsfrågor.

Bedömning för lärande

I Göteborgs Stad finns ett 30-tal grundskolor och cirka 160 grundskolelärare. Att vara grundskolelärare kan vara både ensamt och krävande.

–Det finns ett stort behov hos våra lärare att ta del av varandras verksamheter, utbyta erfarenheter och kunskaper och att få lyfta angelägna frågor i ett tillåtande diskussionsforum. Mötesplatserna är viktiga för att kunna utveckla kvaliteten och likvärdigheten i elevernas

Anneli Holmén Hilding, verksamhetsutvecklare på grundskoleförvaltningen i Göteborgs Stad.

Jane Carlsson, speciallärare och Ann-Louise Saarinen, biträdande rektor på Kannebäcksskolans grundskola.
Foto: Lisa Jabar / AnnalisaFoto

undervisning, säger Jane Carlsson, speciallärare på Kannebäcksskolan samt samordnande mötesplatsledare.

Mötesplatserna är organiserade i tre geografiska mötesplatsteam. Varje team har en samordnande mötesplatsledare och tre eller fyra mötesledare. Till varje team är också rektorer länkade.

Jane Carlsson är samordnande mötesplatsledare för ett 15-tal lärare i sydvästra Göteborg som träffas fyra halvdagar per läsår i samband med studiedagar.

På grund av pandemin har mötena hittills varit digitala, men tanken är att de fysiskt ska äga rum på skolorna.

–Under 2021 har vårt fokustema varit bedömning för lärande: att tillsammans utveckla ett underlag som skapar en större likvärdighet när det gäller kvalitet och bedömning, säger Jane Carlsson.

Grundskolan har en egen läroplan med två kursplaner. Till skillnad från grundskolan har grundskolan inte nationella prov och inte samma mallar och tester för sambedömning.

–Vi behöver ta hänsyn till elevernas individuella behov och förutsättningar, samtidigt som det också finns ett stort behov av underlag för likvärdig bedömning av våra grundskoleelever, säger Jane Carlsson.

Leda till lärande

Nästa fokustema är: att leda till lärande. Förutom grundskolelärare finns många elevassistenter.

–En viktig fråga som diskuteras är hur lärare mer effektivt kan stödja och leda elevassistenter, så att de i sin tur kan leda eleverna till lärande. Det handlar om att bygga relationer med eleverna, att skapa tillit och förtroende. Men också att skapa förutsättningar för att eleverna ska kunna utvecklas så långt som möjligt, utifrån sina förutsättningar och de mål som finns i läroplanen, säger Jane Carlsson.

Mötesplatserna kommer även att bjuda in gästföreläsare som knyter an till pågående tema.

–Tack vare den digitala tekniken kan alla våra mötesplatser delta samtidigt och även ta del av inspelade föreläsningar i efterhand, säger Ann-Louise Saarinen, biträdande rektor på Kannebäcksskolans grundskola.

Hon ingår i det rektorsnätverk som utarbetade upplägget av de gemensamma mötesplatserna. Ann-Louise ingår även i en fokusgrupp av rektorer som regelbundet träffar de samordnande mötesledarna.

–Själva organisationsstrukturen syftar till att tidigt kunna fånga upp angelägna frågor bland våra grundskolelärare, men också att sprida kunskap och information ut i organisationen på ett effektivt sätt, säger Ann-Louise.

Efter knappt tio månader har de gemensamma mötesplatserna börjat hitta sin form och responsen från lärarna är positiv. Många sätter stort värde på att kunna dela erfarenheter och insikter, reflektera tillsammans med kollegor från

olika grundskolor och att ta del av och sprida goda exempel.

–Det är förstås stimulerande att vid rekryteringar kunna berätta om hur vi arbetar med kvalitet, likvärdighet, kunskap- och kompetensutveckling. Här behöver man inte arbeta ensam som grundskolelärare, det finns ett stort och stödjande kollegium där man kan bolla och pröva sina tankar och idéer, säger Ann-Louise.

Grundskolan är en egen skolform i åk 1–9 för elever som på grund av intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav. För att bli behörig att undervisa krävs i regel förskollärar- eller lärarexamen samt speciallärarexamen med inriktning mot utvecklingsstörning. Då behörigheten är lägre än i grundskolan, är det särskilt viktigt att kommunen systematiserar, prioriterar och genomför olika typer av kompetensförsörjningsinsatser.

Kontakt:

anneli.hilding@grundskola.goteborg.se
goteborg.se/grundskola

**Göteborgs
Stad**

Förändringsarbete kräver mod

Med ett engagerat ledarskap och en tydlig vision har Köpinge skola i Kristianstad skapat en positiv spiral där struktur, elevinflytande och ett ökat samarbete mellan alla skolans delar ger både arbetsglädje och förbättrade resultat.

Sedan 2019 finns en gemensam vision och strategi för ökad måluppfyllelse i Kristianstad kommun, men förändringsarbetet på Köpinge skola påbörjades långt innan det, då de i flera utvärderingar från Skolinspektionen fått samma problem påpeka för sig. Man beslutade då att ta riktiga krafttag för att vända utvecklingen.

2017 blev Nadja Pilbäck ny rektor för skolan. Hon och förstelärare Malin Sandberg har båda haft fokus på förändringsarbetet.

– Det första steget i vår process blev en ingående kartläggning av verksamheten för att med egna ögon och öron få en uppfattning om vad som fungerade och inte, berättar Nadja Pilbäck.

Viktigt att prioritera

Kartläggningen ledde till många nya insikter och förslag på förändringar, nästan för många.

– För att inte drunkna i alla förslag så behövde vi göra en tydlig prioritering och en strategi för hur vi skulle ta oss an arbetet. Sedan har vi systematiskt betat av område för område, berättar Nadja Pilbäck.

En viktig sak som de tidigt blev medvetna om var att den då rådande inre kulturen utgick från varje lärares eget

Nadja Pilbäck, rektor, Malin Sandberg, förstelärare och Maja Örjegård, fritidsledare på Köpinge skola i Kristianstad.
Foto: Daniel Larsson

arbete, inte utifrån skolans gemensamma mål och visioner.

– Kulturen på skolan innebar separerade verksamheter och subjektiva bedömningar. Det saknades ett helhetsperspektiv med skolans styrdokument i fokus, konstaterar Nadja Pilbäck.

Alla lika viktiga

En som varit med om hela förändringen, och som idag är en av nyckelpersonerna inom *Framgångsrik undervisning* med fritidsledaren Maja Örjegård.

– En av de största skillnaderna nu från tidigare är att vi alla som jobbar på skolan idag känner att vi är lika viktiga för att eleverna ska lyckas nå sin fulla potential. *Framgångsrik undervisning* innebär att utforma gemensamma mål för hela skolans verksamhet. Sedan kommer vi inom de olika verksamheterna att välja olika vägar för att ge förutsättningar för en ökad måluppfyllelse, förklarar hon.

Framgångsrik undervisning

Framgångsrik undervisning är en satsning synlig på alla nivåer i kommunen. En strategi togs fram på Köpinge skola och utvecklingsarbetet tog ny form.

Satsningen innebar ett riktat stöd från Kristianstad kommun med samma målsättning för alla skolor – höjda resultat.

– För oss var det mycket värdefullt att vi fick en utvecklingsstrategi knuten till oss som bidragit mycket i vår process. Hon har kunnat ge oss feedback på vårt arbete och hjälpt oss att lyfta blicken, berättar Nadja Pilbäck.

På skolans gemensamma planeringsdagar är *Framgångsrik undervisning* ett stående inslag. Genom kollegialt lärande sätts didaktiska frågor i fokus som driver utvecklingsarbetet framåt. Områden som diskuteras är bedömning, lärande-matriser och elevdelaktiga aktiviteter som skapar förutsättningar för lärandet. Efter varje planeringsdag får pedagogerna med sig nya idéer som provas i verksamheten och effekterna diskuteras vid nästa planeringsdag.

Mod, tid och helhet

En viktig förändring är ett tydligare resultatfokus. Ett så omfattande förändringsarbete som de bedriver tar tid, men de ser redan positiva resultat.

– Från att tidigare ha legat under kommunens snitt ligger vi nu över snittet i flera ämnen, och elever säger sig nu lättare hitta sina strategier för att kun-

na nå en högre måluppfyllelse, berättar Malin Sandberg stolt.

Alla tre är eniga om att det framför allt är tre saker som gjort att de lyckats så bra i sitt förändringsarbete och inom ramen *Framgångsrik undervisning* – mod, tid och en helhetssyn.

– Man måste förstå att det krävs ett stort mod för att sätta i gång en förändring som inte alla kommer att gilla, men har man modet kan man nå mycket långt. Dessutom måste jag som rektor se till att medarbetarna som jobbar med förändringen får tillräckligt med tid för det och att alla verksamhetsdelar jobbar tillsammans på lika villkor med förändringen, konstaterar Nadja Pilbäck.

Från görande till lärande

Malin Sandberg berättar avslutningsvis att de förändrat en kultur från ett görande till ett lärande.

– Under åren har jag sett hur många lärare fokuserar på att göra så många saker som möjligt under en lektion, men min erfarenhet är att det inte är görandet som är det viktiga utan vad eleverna faktiskt lär sig under en lektion. Så här jobbar vi numera utifrån lärande, och alla, både elever och lärare, ställer sig frågan "Vad är lärandet i detta?"

Framgångsrik undervisning kallas insatsen som innefattar samtliga delar av styrkedjon: förvaltningschef – skolchefer – skolledare – lärare – elever. Syftet är att höja elevernas måluppfyllelse och öka likvärdigheten i synen på god undervisning i Kristianstad kommun. Insatsen inleddes våren 2019 och kommer att pågå under flera år framöver. *Framgångsrik undervisning* är en insats som innefattar flera olika delar, bland annat ingår satsningar kring nyanländas lärande och digitalisering. Insatsen utgår från skolans identifierade behov.
www.kristianstad.se

Kristianstads
kommun

Var med och driv skolutveckling i Västerås!

I Västerås stad tar man utvecklingsarbetet på allvar. Här är det forskning och evidens som styr och lärarna är i högsta grad delaktiga i arbetet för att skapa en framgångsrik skola.

– Nu kan vi lägga fokus på rätt saker. Många lärare har längtat efter att jobba så här, säger Tina Dahlström, specialpedagog på Skiljeboskolan.

Det var för två år sedan som ledningen för grundskolan i Västerås stad beslutade att ta ett gemensamt grepp om utvecklingsarbetet. Man skapade vad som kallas en GPS, som står för Gemensam pedagogisk styrning/ stöd. I den har aktuell forskning om undervisning, ledning, skolorganisation och annat sammanställts och den bildar en gemensam ram för alla grundskolor i staden. Målet är att höja skolornas kvalitet och förbättra elevernas resultat.

– Vi hade fallande resultat i staden och såg att skolorna spretade åt olika håll. Därför ville vi skapa en skola med gemensamma mål, delaktighet, ökad professionalism och tydlig fokus på resultat, berättar Ulla-Karin Mårdh, rektor för Skiljeboskolan, som tillsammans med medarbetarna påbörjade resan mot ett systematiskt utvecklingsarbete redan för fyra år sedan.

Grunden i GPS:en är att den ska vara baserad på forskning, så att alla beslut har stöd i evidens. GPS:en fungerar lite som en manual, där aktuell, högkvalitativ forskning finns sammanställd och lättillgänglig.

– Det finns ju ingen anledning att uppfinna hjulet på nytt. Vi fattar inga beslut på vinst och förlust, utan har stöd i det man utifrån forskning vet verkligen fungerar. Allt vi gör är välgrundat, säger Maria Rappinger Davies, som är lärare i svenska och SO, och liksom Tina är en

Utvecklingsgruppen på Skiljeboskolan består av (från vänster, stående): Louise Rickman, SO, Jessica Forsberg, bild, Ulla-Karin Mårdh, rektor, Tina Dahlström, specialpedagog, Hanna Segerström, svenska och tyska och Ani Wartanian, SO och engelska. Sittande framför: Maria Rappinger Davies, SO och svenska och Frida Bar-Sawme, NO, och matematik.

Foto: Per Groth

av de lärare som ingår i Skiljeboskolans utvecklingsgrupp.

Tydlig uppdelning

En viktig del av utvecklingsarbetet är att Skiljeboskolan numera har en tydlig uppdelning i drift respektive utvecklingsarbete. På skolan, som är testpilot för denna modell, sköter en samordningsgrupp driften, och den leds av en avdelningschef som inte är pedagog. Sedan är det en utvecklingsgrupp bestående av rektor, sex lärare och en specialpedagog som ägnar sig åt utvecklingsfrågor.

– Det finns många fördelar, inte minst att varje grupp får ägna sig helhjärtat åt sitt område. Annars finns alltid en risk att de dagliga driftsfrågorna tar över från de mer övergripande, långsiktiga ut-

vecklingsfrågorna. Att vi har olika kompetenser tillför mycket, säger Ulla-Karin.

I utvecklingsgruppen identifieras och analyseras områden som behöver utvecklas, och möjliga lösningar tas fram. Representanterna från gruppen träffar sedan regelbundet samtliga pedagoger på skolan i lärgrupper för att på djupet diskutera lösningsförslag och arbetet framåt.

– Då får alla lärare verkligen tid att diskutera viktiga frågor på ett prestigelöst och konstruktivt sätt. Det utvecklar också det kollegiala lärandet mycket. Det finns ett stort engagemang och detta är något som många lärare har längtat efter, säger Tina.

Varje skola unik

Det finns en mångfald av grundskolor i Västerås stad och alla har sina egna för-

utsättningar och brottas med sina egna utmaningar. Därför är GPS:en ett ramverk, som ger stöd men inga absoluta direktiv.

– Varje skola får hitta sin arbetsform, som fungerar just där. Det här sättet att jobba ger verktyg och systematik för att hantera både de vardagliga utmaningarna och den pedagogiska utvecklingen. Sedan vet rektor och medarbetare på de enskilda skolorna bäst vilka deras egna utvecklingsområden är och hur de vill jobba med dem, säger Ulla-Karin.

På Skiljeboskolan ser man redan effekter av utvecklingsarbetet. Det finns ett starkt engagemang bland medarbetarna för den tydliga, nya organisationen och arbetet i lärgrupperna har fått en mycket positiv respons. Många lärare uppskattar att de kan vara delaktiga och driva skolutvecklingen. Ett gemensamt språk och ökad professionalism är andra tydliga förbättringar.

– Delaktigheten skapar en bra kultur och en stark vi-känsla. Dessutom har vi fått verktyg som vi tar med oss ut i klassrummet, säger Maria. För oss lärare är det fantastiskt att få vara med och driva utvecklingsarbetet och vi ser verkligen att det gör skillnad.

I Västerås stad arbetar grundskolan utifrån en forskningsbaserad GPS, där aktuell forskning om framgångsrik undervisning, ledning, organisation med mera sammanställts. Detta bildar den gemensamma inriktningen mot förbättrade resultat i grundskolan. Tanken är att GPS:en ska genomsyra skolverksamheten för att öka chan-

sen till en mer likvärdig utbildning och tydligare gemensamma mål.

Här är du som lärare lyssnad på och du kan påverka och driva utvecklingen, i en kultur som präglas av förbättringsvilja och delaktighet.

Nyfiken? Läs mer på: www.vasteras.se

VÄSTERÅS STAD

Karlstad erbjuder lärare IKT-utveckling och professionsstöd

Som grundskollärare i Karlstads kommun ingår man i en välfungerande organisation som ger lärare rätt möjlighet att stärka sin professionalism och kontinuerligt utvecklas i sin yrkesroll. Karlstads kommun tilldelades Guldtrappan 2021 för sitt långsiktiga och målmedvetna IKT-arbete. Här erbjuds även interna ledarskapsprogram, möjlighet att bli it-handledare samt kontinuerlig kompetensutveckling via ämnesnätverk.

– Vi arbetar ständigt för att bibehålla och höja kvaliteten i våra verksamheter. Här är det exempelvis viktigt att våra pedagoger verkligen får känna sig som professionella medarbetare, avgörande pusselbitar i en välfungerande organisation. När jag började på Ilandaskolan upplevde jag direkt att jag blev en del av en gemenskap, här jobbar vi lärare i team med tydliga gemensamma mål, säger Maria Thelning, it-handledare, lärare i matematik, NO och idrott och hälsa samt biträdande skollärdare på Ilandaskolan i Karlstad.

Skolöverskridande ämnesnätverk

Hon arbetade tidigare på en friskola, men bytte till Karlstads kommun eftersom det är en arbetsgivare som är en del av en välorganiserad förvaltning med bra stödstrukturer till lärarna. Hon betraktar Karlstads kommun som en stabil organisation som erbjuder sina lärare goda utvecklingsmöjligheter, kontinuerlig kompetensutveckling och professionell stöttning.

– Jag uppskattar även de karriärmöjligheter kommunen kan erbjuda. Lärare har möjlighet att exempelvis bli it-handledare, förstelärare eller söka till kommunens program för intern ledarutbildning. Jag deltar i ledarprogram-

met och upplever även att jag utvecklas mycket i rollen som it-handledare, säger Maria Thelning.

– Kommunens grundskollärare deltar även i skolöverskridande ämnesnätverk som leds av förstelärarna i respektive ämne. Nätverken främjar erfarenhetsutbyte, utvecklar undervisningen i specifika ämnen och bidrar till pedagogisk likvärdighet över skolgränserna. Ämnesnätverken samlar alla lärare på högstadieskolorna ämnesvis och arbetar varje år utifrån ett tema, exempelvis betyg och bedömning, NPF och språk-

utvecklande arbetssätt. Vi har även en nära samverkan med Karlstads universitet, där kommunens skolor bland annat deltar i forskningsprojekt som fördjupar kvaliteten i undervisningen, säger Maria Skoogh, rektor på Ilandaskolan i Karlstad.

Tilldelades Guldtrappan 2021

Barn- och ungdomsförvaltningen i Karlstads kommun tilldelades i år Guldtrappan, som är en kvalitetsutmärkelse för kommuner och skolhuvudmän som ligger i framkant inom digital skolutveckling. Utmärkelsen är ett resultat av en långsiktig och prioriterad satsning på att digitalisering ska ge likvärdiga förutsättningar för alla barn och elever. Ett sådant exempel är att samtliga mellanstadieelever har fått en egen dator. Varje skolenhet har dels it-handledare, dels tekniskt ansvariga för verksamhetsnära support, en förvaltningsspecifik support med kunskap, teknik och pedagogik samt en central

servicedesk gemensam för hela kommunen. Det ger samtliga pedagoger rätt förutsättningar för att utforska och nyttja digitaliseringens möjligheter i sin dagliga undervisning.

Skolorna i Karlstads kommun använder digitala läromedel i allt högre utsträckning, och i år provar olika skolor olika digitala läromedel i ett övergripande projekt. På Ilandaskolan har undervisningen i SO varit digital i många år och i andra ämnen kombineras det fysiska med det digitala, vilket möjliggör ett mer proaktivt arbetssätt där lärarna kontinuerligt kan ge eleverna feedback.

– Vi har arbetat långsiktigt och prioriterat resurser för att digitaliseringen ska ge likvärdiga förutsättningar för alla elever. Att vi nu får utmärkelsen Guldtrappan är ett kvitto på att vårt långsiktiga arbete faktiskt har gett resultat, säger Niklas Wikström, ordförande i barn- och ungdomsnämnden i Karlstads kommun.

Niklas Wikström, ordförande i barn- och ungdomsnämnden, Maria Thelning, it-handledare, lärare i matematik, NO och idrott och hälsa samt biträdande skollärdare och Maria Skoogh, rektor på Ilandaskolan i Karlstad.

Foto: Fredrik Karlsson

I Karlstads kommun bor nästan 95 000 invånare. Här finns ett blomstrande näringsliv och ett rikt utbud av upplevelser, natur, kultur och idrott. I Karlstads kommun arbetar drygt 7 000 medarbetare för visionen om ett bättre liv i solstaden.

www.karlstad.se

KARLSTADS KOMMUN

Höga förväntningar ger goda resultat

Under många år har resultaten varit goda på grundskolorna i Svedala kommun. Bakom framgångarna finns engagerade lärare, nära relationer och en tro på att höga förväntningar leder till fina resultat.

Höga förväntningar utgår ifrån vetenskaplig grund och är ett förhållningssätt som ska genomsyra hela verksamheten. Höga förväntningar förutsätter ett medvetet ledarskap, i och utanför klassrummet.

Förväntningarna på Svedalas tjänstemän och politiker är höga. Men det finns även höga förväntningar på kommunens lärare, elever och deras föräldrar. Att luta sig tillbaka är inget alternativ när målet är att alla ska lyckas.

Cristian Abrahamsson, kommunlektor och lärare i no, matte och teknik, har många år i yrket bakom sig. Att ha förväntningar på såväl elevernas som sin egen prestation är inget nytt, men enligt honom händer det något när förväntningarna uttalas högt.

– När saker får ett namn synliggörs de och som lärare börjar du tänka mer

systematiskt kring de höga förväntningarna. Kan jag krama ur några droppar till här eller kan jag kanske köra det ett varv till? Vi jobbar ständigt med vår undervisning och funderar på hur den kan bli bättre, säger han och berättar att de höga förväntningarna genomsyrar allt från kontakten med föräldrarna till samtalen med kollegorna.

Kollegialt lärande

Det kollegiala lärandet är en viktig pusselbit för att de höga förväntningarna ska infrias. Anna Palm har arbetat som lärare i 21 år. Sedan fem år tillbaka undervisar hon i svenska och engelska på Klågerupskolan. Hon berättar att lärarna ofta hjälper varandra att skruva till undervisningen den där lilla extra biten.

– Det bästa med att jobba just här är helt klart att vi förnyar oss, och värmen som finns här. Det är en styrka att kunna hjälpas åt och utvecklas tillsammans, säger hon.

Att ständigt vara på tårna och hålla sig uppdaterade på ny forskning är en självklar del av undervisningen.

– Vi lärare visar även varandra vad vi siktar på. Det är hit upp vi ska ta vår

– Höga förväntningar handlar inte bara om att ställa krav eller peppa eleverna. Det handlar även om budskapet att de saker som vi gör är viktiga, säger Cristian Abrahamsson och får medhåll av kollegan Anna Palm.

Foto: Billy Lindberg

undervisning, säger Cristian Abrahamsson.

För att de höga förväntningarna ska få fäste och genomslag även hos eleverna är det viktigt med goda relationer.

– För att vi ska få eleverna med på tåget är det viktigt att de har förtroende för oss lärare. Att de tror på oss när vi säger att vi tror på dem, säger Anna Palm.

Studenter berikar undervisningen

När Helen Ahlgren fick chans att bli handledare åt lärarstudenter nappade hon direkt. Tack vare sin roll som handledare utvecklas hennes egen undervisning.

Svedala kommun har ett nära samarbete med Malmö universitet. En av kommunens många partnerskolor är Baraskolan. En partnerskola har en högre koncentration av lärarstudenter och flertalet lärare med handledarutbildning.

När Helen Ahlgren för fem år sedan började arbeta som F–3 lärare på skolan tackade hon genast ja till erbjudandet om att gå en handledarutbildning. Det är ett beslut som hon är väldigt glad för idag.

– Även om det kan vara tidskrävande att vara handledare så ger det otroligt mycket. Jag gillar när studenterna ifrågasätter mig. Det får mig att reflektera, och motivera de val som jag gör. Jag har varit lärare så länge att många beslut sker automatiskt. Då kan det vara nyttigt att fundera över varför jag gör något på ett visst sätt, säger Helen Ahlgren.

Positivt för skolan

Att ha en lärarstudent i klassen öppnar även upp för möjligheten att ibland ta

Helen Ahlgren älskar sitt arbete som lärare. – Jag är alltid glad när jag går till jobbet. Det finns ingen dag som är den andra lik, säger hon.

Foto: Billy Lindberg

ett kliv åt sidan för att observera sina elever. Ytterligare en fördel som kommer med studenterna är all ny forskning och nya idéer som de har med sig. Helena Ahlgren berättar att hon väldigt ofta får tips på ny spännande litteratur av sina studenter.

Baraskolan tar emot fyra lärarstudenter åt gången. Studenterna är inte bara med i klassrummen utan bidrar även med viktiga reflektioner vid till exempel konferenser.

– Hela skolan har påverkats positivt av att ta emot lärarstudenter. Den här skolan är helt fantastisk och alla tycker att det är jätteroligt med studenterna, säger Helen Ahlgren.

När hon fick sitt första handledaruppdrag var hon lika nervös som sin student. Det kändes viktigt för henne att praktikperioden blev så bra som möjligt.

– Det är precis som med mina elever. Om jag inte når fram måste jag gå tillbaks till mig själv och fundera på hur

jag ska göra för att lyckas förmedla det jag vill. Den här personen blir ju min kollega i framtiden, säger hon.

Svedala skolkommun har en hög målsättning. Visionen är att alla ska lyckas. Ledarskap, vetenskaplig grund och höga förväntningar genomsyrar verksamheterna. I kommunen finns åtta kommunala grundskolor. Förskoleklasser och fritidshem är integrerade i skolorna. I grundskolorna finns cirka 3 450 elever i årskurs F–9 varav cirka 1 500 elever går på fritidshemmet. Kommunala förskolor, grundskolor och gymnasieskolan är knutna till Malmö universitet och tar emot lärarstudenter för praktik. Det övergripande gemensamma målet är att erbjuda lärarutbildningar av hög kvalitet. Det nära samarbetet med universitet och andra lärosäten är viktigt för medarbetarnas kompetensutveckling, koppling till vetenskaplig grund och framtida rekryteringar.

svedala.se

SVEDALA KOMMUN

Digital satsning med elev och lärare i centrum

Ge grundskollärare och skolledare mer inflytande och möjligheter till kompetensutveckling i skolans digitalisering. Det anser Mjölby kommun som genomför en stor satsning på kollegialt lärande, 1:1 och kompetensutveckling i syfte att bygga en likvärdig skola.

Digitalisering ses idag som en central fråga för framtidens lärande, och i Mjölby kommun lägger utbildningsförvaltningen stor vikt vid att skapa en digitaliseringsstrategi och en röd tråd för hela organisationen. Processen började 2020 när kommunen blev antagen i Skolverkets satsning ”Riktade insatser för skolans digitalisering”.

– Vi har analyserat vår verksamhet, och har bland annat genomfört en enkätundersökning med elever, lärare och skolledare där vi ringade in olika utvecklingsområden som kollegialt lärande och IT-infrastruktur, berättar Caroline Andersson, verksamhetschef för grundskolan i Mjölby kommun.

Elizabeth Lindlöf, IKT-strateg vid utbildningsförvaltningen, Alida Carlsson, grundlärare F–3 vid Bjälbotullsskolan i Skänninge, Caroline Andersson, verksamhetschef för grundskolan och Jennica Berzelius, rektor på Veta skola.

Foto: Malin Wahlén

Under arbetet har Elizabeth Lindlöf, IKT-strateg vid utbildningsförvaltningen, påbörjat arbetet med att ta fram en övergripande digitaliseringsstrategi där kompetensutveckling och kollegialt lärande är viktiga delar. Som en del av strategin har förvaltningen startat IKT-nätverk för förskola, grundskola och gymnasieskolan, där IKT-pedagoger delar kunskap och erfarenheter.

– Syftet med nätverken, som jag leder på uppdrag av rektorerna, är att stärka det kollegiala lärandet. Det görs med hjälp av utbildning, fördjupning och erfarenhetsutbyte. Samtidigt som vi stärker den digitala kompetensen i skolan skapas en röd tråd från förvaltning ut till klassrummet, förklarar Elizabeth Lindlöf.

– Vår digitala kunskaps samling vi på en särskild webbsida där IKT-pedagoger kan hitta goda exempel. Vi är på väg in i Skolon för att få enkel och likvärdig tillgång till våra digitala lärresurser.

Kunskap delas med arbetslag

En av IKT-pedagogerna som ingår i nätverket är Alida Carlsson, grundlärare F–3 vid Bjälbotullsskolan i Skänninge. IKT-nätverkets diskussioner och erfarenhetsutbyte delar hon på sin arbetsplats med skolans IKT-grupp, som förutom Alida Carlsson består av rektor, administratören, och två lärarkollegor som också är IKT-pedagoger.

– Vi är också ute i arbetslagen och berättar om IKT-arbetet. Nu är det till exempel tjänsten Uggle som vi tittar

närmare på. Sen är vi ständigt närvarande i verksamheten och stöttar lärarna då kunskapen och synen på digitalisering kan variera, berättar Alida Carlsson.

– Under den senaste studiedagen samlade vi lärarna vid datorerna för att visa exempel i lärportalen Unikum.

För att fastställa en tydlig väg framåt för pedagogernas kompetensutveckling har utbildningsförvaltningen tagit fram en åtgärdsplan i form av ett årshjul för att skapa kontinuitet och likvärdighet kring kompetensutveckling.

– Med tydlighet och framförhållning får pedagogerna rätt förutsättningar för att utföra sina uppdrag, vilket är viktigt för att uppnå en så hög måluppfyllelse som möjligt, säger Elizabeth Lindlöf.

Infört lärgrupper

Sedan augusti har utbildningsförvaltningen arbetat med kommunövergripande lärgrupper kring de nya läroplanerna. Arbetsmodellen kommer att fortsätta även kommande år, där alla pedagoger utbyter kunskap och erfarenheter med kollegor som undervisar i samma ämnen. Precis som för IKT-pedagogerna finns en särskild webbsida där lärare och skolledare kan ta del av information.

– I lärgrupperna har lärare möjlighet att fördjupa sin kunskap genom det kollegiala lärandet tillsammans med andra. Våra rektorer är sedan viktiga för att kunskapen sprids och används på skolorna, menar Caroline Andersson.

Jennica Berzelius, rektor på Veta skola i Mjölby kommun, har reflekterat över sin roll i skolans digitalisering och hur hon kan och ska stödja lärarna i sin skola. Som rektor försöker hon skapa en kultur där det är naturligt att dela kunskap i bland annat Unikum och Googles tjänster.

– Det är viktigt att jag som rektor ger lärarna tid för förkovring och kollegialt lärande, och bidrar till en kultur där man vågar testa. Går det fel så gör det inget, då testar vi igen. Med det sagt ska vi inte använda digitala verktyg för användandets skull, utan det måste finnas ett syfte som bidrar till ökad måluppfyllelse, säger Jennica Berzelius.

– Tillsammans med skolans IKT-pedagog stöttar och leder jag lärarna i digitaliseringen. Vårt motto när det gäller digitala verktyg och resurser har hela tiden varit: Du behöver inte kunna för att börja, men du behöver börja för att kunna.

Mjölby kommun har satsat på 1:1 från år fyra till gymnasiet, en Chromebook. Nu kommer nästa satsning.

– Läroplanens mål är att förbereda eleverna för framtidens samhälle och därför kommer vi att satsa på 1:1 för alla elever från förskoleklass till årskurs tre, en iPad. Med denna satsning får våra lärare bättre förutsättningar att variera undervisningen och att ge eleverna adekvat digital kompetens, säger Caroline Andersson.

i

Varför ska du välja att arbeta i Mjölby kommun? Jo, du får:

- delta i ett ambitiöst program under introduktionsåret med specialutbildad mentor.
- arbeta i en organisation med stor möjlighet att påverka verksamhet och arbetssituation.
- delta i vår utmaning att förbättra de elevresultat som vi inte är nöjda med.
- ett positivt arbetsklimat med engagerade kollegor som har hög behörighet och möjliggör givande pedagogiska utbyten.
- fortloppande kompetensutveckling och möjlighet att själv utvecklas.
- en generös friskvårdspeng.

Mjölby kommun har drygt 28 000 invånare, ett mycket expansivt näringsliv och utmärkta kommunikationer. Här kan vi erbjuda en aktiv vardag, där det hemkära möter det världsvana. Vi behöver fler lärare till våra verksamheter.

På mjolby.se/ledigajobb hittar du lediga tjänster.

Mjölby kommun

Samarbetar för framtidens skola

Politiker, tjänstemän och pedagoger har gått samman för att lyfta Klippans förskola och skola. Parallellt med satsningen *Skola 2026* har den toppmoderna Kungsfiskareskolan tagit form.

Ny forskning, inspiration från andra kommuner och inte minst värdefulla diskussioner har lett fram till *Framtidens skola Klippan 2026*. Utvecklings-satsningen engagerar så väl politiker och tjänstemän som skolledare och pedagoger. Målet är en skola där alla når sin fulla potential.

– Det har varit viktigt för oss att alla nivåer är med i projektet för att skapa

bredd och förståelse, säger Helena Abrahamsson som sedan 2018 arbetar som utvecklingsstrateg på barn- och utbildningsförvaltningen i Klippan.

Ett ramverk bestående av tio fokusområden har satts upp. Hur de olika skolorna jobbar med målen kan skilja sig åt, men utbildning, kompetensutveckling och utvärdering är viktiga verktyg i utvecklingsarbetet.

– De områden som vi har lagt extra mycket fokus på de senaste åren är digitalisering, ledarskap och språkutveckling, säger Helena Abrahamsson och berättar att även kommunens förstelärare är engagerade i det pågående utvecklingsarbetet.

Toppmodern skola

Kungsfiskareskolan är Klippans toppmoderna F–6-skola som slog upp dörarna för sina elever i augusti 2021. Vid utformningen av skolan har Klippan 2026 spelat en viktig roll.

– Allt från möbler till utemiljön är gjord för att passa in i *Skola 2026*, säger skolans rektor Rose-Marie Lindahl.

Rose-Marie Lindahl och Helena Abrahamsson är stolta över kommunens nya skola.

Foto: Erica Möllerstedt

Lokalerna är ljusa, luftiga och genomtänkta och rymmer allt från avskärmande öronlappsfätöljer till den senaste tekniken. De olika årskurserna samlas i hemvister där det finns utrymmen för att samla många, så väl som miljöer för lugn och ro.

– Eleverna tycker jättemycket om sin nya skola, säger Rose-Marie Lindahl och berättar att det är två olika skolor som nu har flyttat in under samma tak.

Visst finns det utmaningar med att foga samman två olika kulturer till en enhet, men Rose-Marie Lindahl är övertygad om att det kommer att bli fantastiskt. Precis som för *Skola 2026* är samarbete och goda relationer viktiga hörnstenar.

– Nyckeln för att få till förändring är de goda relationerna. Oavsett om det gäller personal, föräldrar eller lyckas med ett stort utvecklingsarbete, säger Rose-Marie Lindahl.

Framtidens skola Klippan 2026

Arbetet startade 2018 och pågår fram till 2026. Varje läsår kommer olika fokusområden att påbörjas och avslutas. Detta läsår är fokusområdena digitalisering, ledarskap, språkutveckling, och valkompetens.

klippan.se

Nya möjligheter i toppmodern skola

Det är ljust, ljuddämpat och luftigt. Förslövs nya skola skänker inte bara lugn åt elever och pedagoger utan bidrar även till en ökad flexibilitet och en känsla av samhörighet.

– Alla elever är verkligen allas elever nu, säger Helena Andersson som arbetar som lärare i en av skolans treor.

Hon får medhåll av sin kollega Emelie Hildingsson, som är lärare i parallellklassen.

– Vi pratade om det mycket även innan vi flyttade in i den nya skolan, men nu är det verkligen så. Att vi nu dessutom delar lokaler med fritids gör att vi fått en närmre relation med pedagogerna där, och att jag som lärare får en helhetsbild av elevernas dag på ett annat sätt än tidigare, säger hon.

Förslövs skola, som från början var två olika skolbyggnader med många separata delar, har blivit en stor genomtänkt enhet där låg- och mellanstadiet har bundits samman med högstadiets lokaler.

Fler samarbeten

De toppmoderna lokalerna rymmer allt från ljusa gradänger och kuddrum till mysiga kojor och specialanpassade

Helena Andersson, lärare, Emelie Hildingsson, lärare och Gunnel Petersson, specialpedagog på Förslövs skola.

gemensamma utrymmen. De nya mötesplatserna lockar till samarbeten mellan klasser och årskurser. Men även det kollegiala lärandet har fått sig en skjuts tack vare den nya skolbyggnaden.

– Klimatet är mycket öppnare nu. Eftersom fritids använder skolans lokaler stänger lärarna inte in sig i sina klassrum när eleverna slutar, säger Emelie Hildingsson som efter ombyggnationen har fått ett arbetsrum samt tillgång till nya konferenssalar.

Ökat lugn

Lokalerna öppnar inte bara upp för nya samarbeten utan även för ett ökat lugn.

– Vi har ett väldigt behagligt ljud här nu, säger specialpedagog Gunnel Petersson och berättar att detaljer som djupa fönstersmygar och mjuka mattor skapar nya läsplatser och även bidrar till en lugn atomsfär.

Nya hjälpmedel, som vikbara och ljuddämpande skärmar, uppkopplade fätöljer och höj- och sänkbara skrivbord, har blivit uppskattade av både lärare och elever.

En annan viktig möjlighet som de nya lokalerna och den specialanpassade inredningen för med sig är att lärarna kan dela upp sina elever på ett annat sätt än tidigare.

Förslövs nya skola

Den nya byggnaden som rymmer låg- och mellanstadiet är cirka 4 200 kvadratmeter stor fördelat på två plan. Utifrån årskurser är skolan indelad i fyra olika hemvister. Hemvisterna, som delas med fritids, består av fyra klassrum, fyra grupprum, lärarnas arbetsrum samt en samlingslokal i mitten. I Båstads kommun finns fem kommunala grundskolor och en fristående F–6 Montessori-grundskola. Båstad ligger i topp bland Sveriges skolkommuner. Regelbundna elevenkäter visar på hög trivsel och god studiemiljö.

www.bastad.se

**BÅSTADS
KOMMUN**

Barn & skola

– Vi har stora möjligheter att anpassa undervisningen eftersom vi har tillgång till olika grupprum. Jag älskar också de nya möblerna som gör att jag kan förändra klassrummets utseende. Det skapar jättemånga möjligheter, säger Helena Andersson.

Besök världen på hemmaplan med IES

Vill du jobba i en skola med internationell prägel, tydliga strukturer och där du får fokusera på att undervisa?

På Internationella Engelska Skolan, IES, tar man undervisningen på allvar. Här är lärarens roll helt central och du kan utvecklas både i din karriär och som person.

För Melissa Nilsson var det lite av en slump att hon hamnade som lärare i engelska på IES i Borås. Hon kom till Sverige från USA som utbytesstudent för tio år sedan och skulle bara stanna ett år. Men när hon träffade sin blivande man bestämde hon sig för att bli kvar och sökte sig till den då nyöppnade Internationella Engelska Skolan i Borås.

–Det föll sig naturligt eftersom mitt modersmål är engelska. Men det visade sig snabbt att jag verkligen hade kommit rätt. IES är enormt professionellt, strukturerat och välfungerande. På många skolor kan det vara tufft att komma som ny lärare, men här får man verkligen det stöd man behöver. För mig, som dessutom var ny i Sverige, betydde det oerhört mycket att få komma in i ett så välkomnande sammanhang där jag snabbt fann mig till rätta, säger Melissa.

Hon får medhåll av sin kollega Emmelie Lundström, som undervisar i svenska och SO för årskurserna 4 och 5 på IES i Skellefteå. Emmelie började på IES direkt efter sin lärexamen i somras. Då hade hon vikarierat på flera andra skolor under studietiden och hon tycker att skillnaden är slående.

–När jag först kom på besök var jag fast efter två timmar. Alla medarbetare var så otroligt trevliga, stämningen var

glad och det var rent och snyggt. Något som jag verkligen uppskattar är att alla är så synliga, inte minst rektor, som kan alla elevernas namn. Den här familjära känslan smittar av sig och sprider trygghet hos både medarbetare och elever. Det är som ett andra hem, säger hon.

En professionell gemenskap

Alla IES-skolor har en tydlig struktur, med väl definierade roller och många professionella och engagerade medarbetare. Med Head of Department bollar man ämnesrelaterade frågor, medan Head of Year har en mer övergripande roll som även omfattar sociala frågor. Det finns gott om andra karriärsteg för lärare. Melissa, exempelvis, arbetar även som Subject Facilitator och har i den rollen nära kontakt med andra IES-skolor för att utveckla undervisningen av engelska.

–Det finns alla möjligheter att göra karriär och pröva nya roller. Vi har mycket kompetensutveckling, och medarbetarna uppmuntras att utvecklas i sin yrkesroll, säger Melissa.

Båda uppskattar att IES har höga förväntningar på sina elever och den nära kontakten som IES håller med föräldrar. Elevhälsan är väl utbyggd och tar tillsammans med läraren ansvar för eleverna. Alla arbetar mot gemensamma mål

Melissa Nilsson, lärare i engelska på IES i Borås.
Foto: Ulf Ekström

och skapar en skolmiljö där lärare kan undervisa och elever lära.

–Elevhälsan och skollnedningen är väldigt tillgängliga. Det är bara att ringa när man själv eller eleverna behöver deras stöd, och det är verkligen guld värt. De kommer direkt och på så sätt kan man som lärare koncentrera sig på att undervisa. Vi har precis som andra skolor elever som behöver särskilt stöd. Det får de verkligen här och det skapar studiero för alla. Inte minst de elever som har lite större utmaningar mår bra av det, förklarar Emmelie.

Internationell miljö

En annan sak som utmärker IES är den internationella miljön. Ungefär hälften av undervisningen sker på engelska av lärare som har språket som modersmål.

De rekryteras från hela den engelskspråkiga världen. Även elevsammansättningen är internationell. Drygt 40 procent av eleverna har utländsk bakgrund, vilket kan jämföras med 26 procent inom den kommunala skolan. Denna mångfald präglar skolan starkt.

–Med kollegor från så många olika länder lär man sig hela tiden nya saker. Det är väldigt berikande och ger kollegialt lärande en djupare dimension, menar Melissa.

Emmelie, som är född och uppvuxen i Skellefteå, tycker att hon har fått helt nya perspektiv.

–Man ser saker ur helt nya och intressanta vinklar. Jag har lärt mig så mycket om olika kulturer och länder. Det är något som utvecklar mig både som lärare och som människa.

Emmelie Lundström, lärare i svenska och SO på IES i Skellefteå.
Foto: Christian Mård

Internationella Engelska Skolan, IES, grundades 1993 och driver idag 43 skolor i 34 kommuner runt om i landet. Cirka 30 000 elever går på skolorna och ytterligare cirka 200 000 registreringar finns i kön. IES växer varje år och behöver därför fler lärare som delar skolans grundläggande värderingar och drivs av att utmana varje elev att göra sitt bästa. På IES kommer du att få stor möjlighet att växa, både professionellt och som person.

Nyfiken? Läs mer på: www.engelska.se

Internationella

Engelska Skolan

Mentorer i skolan en succé

I Gällivare kommun satsar man på mentorer i varje klass, något som gynnar både elever och lärare.

– Det är helt underbart med klassmentorsystemet. Som lärare hinner jag fokusera på undervisningen och behöver inte gå i väg och lösa eventuella konflikter eftersom vår klassmentor gör det direkt, säger läraren Therése Landström.

Ellinor Haglander, rektor, Stefan Lundberg, klassmentor och Therése Landström, lärare på Mariaskolan.

Sedan januari 2020 har Gällivare kommun ett projekt där varje klass har en mentor, som till exempel tar hand om konflikter och behov som inte gäller undervisningen.

– När vi startade upp talades det mycket om lärarassistenter, men vi kände att lärare behöver annan avlastning än kopiering av papper. Mentorn blir inte en assistent utan man är ett jämlikt team där mentorn har tid att finnas där för eleverna socialt, säger Ellinor Haglander, rektor på Mariaskolan, som var först ut med att prova upplägget.

Trygghet och stabilitet

Och fördelarna har visat sig vara många, både för barnen och för lärarna.

– Det är mycket lugnare i klassrummet när man är minst två vuxna. Då kan jag fokusera på elevernas utbildning medan klassmentorn har koll på ordningen i klassrummet. Och det är mentorn som ser om någon är ensam på rasten eller behöver extra stöd, säger Therése Landström som är lärare.

Klassmentorn Stefan Lundberg står för trygghet och stabilitet för eleverna och blir en brygga mellan vårdnadshavarna och skolan.

– Jag är som bästa kompis med eleverna i min klass. Det är ofta det byts lärare och har man en klassmentor som kan förbli där så ger det en stor trygghet. För oss är det en framgångsfaktor

att det är för barnens skull mentorn finns, och för vårdnadshavare som inte känner att de fått en bra kontakt med skolan, säger han.

Ser elevernas mående

Och just att få avlastning när det kommer till den sociala biten har stor betydelse för lärarna.

– Klassmentorererna har möjlighet att se eleverna på ett helt annat sätt än vad vi som undervisar kan. De ser elevernas mående till exempel och kan ta tag i den biten. Det är inte lätt att vara lärare utan det här systemet, då har man väldigt mycket man måste klara av själv, säger Therése Landström.

Sedan januari 2020 har Gällivare kommun ett projekt i låg- och mellanstadieskolorna i tätorten där varje klass har en mentor. Detta är ett projekt som utvärderas varje termin. Målsättningen är att projektet ska bli permanent. En klassmentors uppdrag är att följa med som trygghet för klassen under skoldagen, finnas i klassrummet och vara aktiv resurs till eleverna under lektionerna. Genom en omfördelning av arbetsuppgifter, som inte är direkt kopplade till undervisningen, kan fler elever bli undervisade av behöriga lärare.

E-post: bouledning@gallivare.se

gallivare.se

Gällivare kommun

Det finns också rekryteringsfördelar med upplägget.

– Vi ser att behöriga lärare söker sig till skolor med klassmentorer eftersom de upplever en bättre arbetsmiljö för både sig själva och för sina elever, säger Ellinor Haglander.

Clios breda utbud inspirerar och motiverar

Bonniers digitala läromedel för grundskolan sätter eleven och läraren i fokus. Vi vill ge lärare en stabil och anpassningsbar grund att luta undervisningen mot, med ett brett utbud av aktiviteter, texter och arbetsområden.

Det är du som lärare som bestämmer hur Clio ska användas så att det passar din undervisning och dina elevers behov.

– Vi vill uppmuntra till nyfikenhet hos elever, både framför och bortom skärmen, genom att sätta aktiviteter och interaktivitet i centrum för vårt innehåll. Vi har ett stort fokus på multimodalt lärande, rörelse och samarbete. Vårt innehåll är brett, och

utvecklat av lärare för lärare baserat på kvalitet, fakta och forskning, säger Anna Westermark, Sverigechef på Clio.

Nyheter på gång

Utöver de 12 ämnen vi erbjuder idag kommer vi under våren att lansera 8 nya ämnen: spanska, tyska, franska, idrott, bild, musik, hem- och konsumentkunskap samt slöjd.

Anna Westermark, Sverigechef och Anna Hansson, läromedelsrådgivare på Clio.

– Bonnierförlagen Lära blev nyligen en del av Clio. De har ett brett utbud med fler än 100 läromedel med populära titlar. Tillsammans kommer vi att kunna erbjuda ett ännu bredare utbud av läromedel, såväl analoga som digitala, för att på bästa sätt möta elevers och lärares behov, säger Anna Westermark.

Läraryrollen är central

– Alla lärare och elever är unika med olika behov. Läraryrollen är central och läromedlet sekundärt. Därför erbjuds alla lärare behovsanpassad utbildning. Tillsammans med din kontaktperson på Clio förs ett samtal kring läromedelsituationen på skolan och om vilka behov som finns. Ut-

ifrån detta samtal kommer vi överens om en gemensam plan, säger Anna Hansson, läromedelsrådgivare på Clio.

Inspirerar genom utbildning

I ett första steg handlar det att komma igång genom att tillvarata befintliga arbetssätt och den digitala och analoga verktygspalette skolan använder. I ett andra steg inspirerar Clio gärna lärare till nya arbetssätt.

– Vissa lärare väljer att använda enskilda texter och aktiviteter. Andra lärare väljer att utgå ifrån större färdiga terminsplaneringar och arbetsområden. Det finns något för alla lärare, säger Anna Hansson.

Clio är ett Bonnierföretag med 120 anställda som brinner för elever, lärare och kunskapsutveckling. Hos oss arbetar en stor mångfald av tidigare lärare, programmare, illustratörer, videoredaktörer och UX-designers i en härlig blandning. Clio är inte bara ett läromedel utan även ett undervisningsmaterial med en önskan om att uppmuntra till nyfikenhet och engagemang – både framför och bortom skärmen.

Vill du veta hur Clio kan hjälpa dig med din undervisning? Kontakta oss på cliosverige@clio.me eller via www.clio.me så berättar vi gärna mer.

Är du nyfiken på Clio så anmäl dig till vårt nyhetsbrev: www.clio.me/se/nyhetsbrev/

Clio

Var med och utforma framtidens skola inom AcadeMedia

Inom AcadeMedia finns en mångfald av skolor och inriktningar, som alla delar visionen att förändra och förbättra samhället genom utbildning. Tydliga skolprofiler ska underlätta valet av skola. Noblaskolan är ett exempel och nu lanseras en helt ny profil – Innovitaskolan, där digitala verktyg och innovation är viktiga delar.

AcadeMedia är ett av Europas största utbildningsföretag och verksamt inom förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. AcadeMedia har även förskolor i Norge och Tyskland. Totalt har AcadeMedia 76 grundskolor med sex olika inriktningar.

Innovitaskolan – utvecklad i samverkan

I dagarna lanseras Innovitaskolan, efter ett långt förberedande arbete i dialog med rektorer och lärare. Det är de tidigare 28 skolorna inom Pysslingen som får en ny profil, med inriktning mot innovativa undervisningsmetoder som ger eleverna verktyg för att leva och verka i en föränderlig framtid. Matematik, teknik, entreprenörskap och innovation är viktiga delar. Bland annat sker ett samarbete med forskningsinstitutet RISE för att utveckla undervisningen.

– Samhället förändras konstant och vi står inför stora framtidsutmaningar. På Innovitaskolan vill vi göra ny kunskap tillgänglig genom nya teknologier, så att våra elever får den kompetens som framtidens samhälle kräver. Vi vill ligga i digitaliseringens framkant, berättar skolchef Sandra Richter, som har en bakgrund som lärare och rektor inom såväl friskola som kommunal skola.

Precis som på alla AcadeMedias skolor är det livslånga lärande i fokus på Innovitaskolan. Därför arbetar man med att uppmuntra nyfikenhet, kreativitet och mod att utforska och tänka nytt.

– Vi utgår ifrån EU:s nyckelkompetenser för ett livslångt lärande, som eleverna får möjlighet att utveckla hos oss. Det handlar om fördjupade ämneskunskaper och förmågor, så att de når goda studieresultat, men också om personlig och social utveckling. Balans är avgörande för att eleverna ska prestera och må bra. Därför är rörelse, stresshantering och avslappning också viktiga inslag, berättar Jessica Mozakka, utbildningsdirektör för Innovitaskolan och i grunden lärare i samhällskunskap och religionskunskap.

Noblaskolan – med fokus på studiero

En grundbult i AcadeMedias filosofi är att erbjuda ett antal tydliga men olika skolprofiler, så att både elever och medarbetare kan hitta en skola som passar de egna drivkrafterna. På så sätt kan varje enskild elev, men också varje medarbetare, utvecklas optimalt och nå sin fulla potential. Noblaskolan är ett exempel på denna profilering med skolor som utmärker sig genom ett fokus på det akademiska arbetet. Eva-Lotte Stavle är utbildningsdirektör för Noblaskolan. Hon har tidigare arbetat som lärare och rektor och har erfarenhet av flera olika roller inom AcadeMedia, där hon började 2008.

– Noblaskolan är till för alla elever, inte bara de mest studiemotiverade. Genom att prioritera trygghet och studiero, ha tydliga förväntningar och hjälpa elever att lära av eventuella misslyckanden vill vi skapa de bästa förutsättningarna för alla våra elever att lyckas. Hundra procent av våra elever ska gå vidare till gymnasiet och vårt mål nu är att alla ska komma in på det program de önskar, förklarar Eva-Lotte.

Lärare får vara lärare

Målsättningen är att alla skolor inom AcadeMedia ska vara likvärdiga och hålla samma höga kvalitet, men med

Sandra Richter,
skolchef på
Innovitaskolan.

Foto: Christopher Schauz

Eva-Lotte Stavle, utbildningsdirektör för Noblaskolan och Montessori Mondial.

Eva-Lotte lyfter fram att AcadeMedia har snabba beslutsvägar och är utvecklingsorienterat.

– Det är stor skillnad jämfört med många andra huvudmän. AcadeMedia sysslar bara med utbildning, så inga andra uppdrag stjäl tid och resurser. Som medarbetare har man verkligen frihet att påverka, driva utvecklingen och göra skillnad.

en mångfald som gör att man som lärare kan hitta en arbetsplats som matchar individuella intressen och drivkrafter.

– Inom AcadeMedia vill vi leda framtidens utbildning och påverka samhällsutvecklingen till det bättre. Mångfalden och valfriheten gör att alla kan hitta rätt och bli en del av ett företag där kollegialt lärande, spännande skolutveckling och tilltro till individen är bärande inslag, säger Jessica.

En viktig aspekt är att lärare ska kunna fokusera just på att vara lärare.

– Vi har enormt bra stöd från kollegor inom olika stabsfunktioner och alla drar åt samma håll. Dessutom finns möjligheter till att pröva vingarna i en annan roll eller på en annan skola. Vi är en stor koncern och det finns en stor intern rörlighet, berättar Sandra.

AcadeMedia är norra Europas största utbildningsföretag med verksamheter i Sverige, Norge och Tyskland. Vår storlek skapar trygghet och ger oss förutsättningar att vara en långsiktig och stabil utbildningsaktör som bidrar till det gemensamma samhällsbygget. Våra olika skolprofiler ger såväl elever som medarbetare möjlighet att hitta en skola som passar just deras intressen och drivkrafter – Innovitaskolan, Montessori Mondial, Noblaskolan, Pops Academy, Vittra och Snitz. Hos oss kan du utvecklas professionellt med renodlade arbetsuppgifter som tillåter dig att fokusera på det du är bäst på – att vara lärare!

Läs mer på: www.academedia.se

AcadeMedia

Jessica Mozakka,
utbildningsdirektör för
Innovitaskolan och
Pops Academy.

Foto: Christopher Schauz

Mod och nyfikenhet präglar skolan i Katrineholm

Mod, nyfikenhet och nya skolor. Katrineholm är inne i en spännande fas och det finns stora möjligheter att vara med och forma framtidens skola.

Två högstadieskolor ska slås samman till en ny enhet, dessutom byggs det en helt ny F-6 skola i kommunen. Utöver skolsatsningarna kommer Katrineholm inom kort att ha två toppmoderna idrottshallar.

–Det händer mycket i Katrineholm nu. För den som vill forma och skapa ny undervisning är det ett perfekt tillfälle, säger Tanja Berglöf, specialpedagog och förstelärare på bildningsförvaltningen.

Enligt Tanja Berglöf finns det dessutom stor chans att den enskilde lärarens idéer får genomslag.

–Det jag gillar med att arbeta i Katrineholm är att om du har tankar, åsikter och förslag så fångas det upp, säger hon.

Hon får medhåll av sin kollega Lotta Nilsson som arbetar som specialpedagog och central förstelärare med inriktning mot matematik.

–Kommunen vågar hoppa på nya projekt och idéer. Ett exempel på det är vår satsning på Mathivation, säger hon.

Samarbetet med Mathivation började med att en lärare på högstadiet såg reklam för matematik- och programmeringsprojektet på Facebook. Nu, fyra år senare, har 2 400 elever deltagit i projektet och flera elever i kommunen har dessutom blivit anställda av Mathivation.

i

Kommunens mål är att erbjuda en stark och trygg skola för bättre kunskaper. Samtliga grundskolor i centralorten har promenadavstånd till centralstationen. Pendlingsmöjligheterna till närliggande städer så som Norrköping och Stockholm är goda. Förutom de fem F-6 skolorna i centrala Katrineholm finns det även sju F-6 skolor utanför tätorten. Kommunen har även en högstadieskola, en grundsärskola samt en friskola. Gymnasieskolorna i Katrineholm erbjuder flera program med olika inriktningar. Centralt på bildningsförvaltningen arbetar fyra förstelärare, totalt i kommunen finns det cirka 50 förstelärare. Det finns gott om fritidsaktiviteter för kommunens invånare. Utöver de många aktiva idrottsföreningarna kan kommunen dessutom stoltsera med en fantastisk natur.

www.katrineholm.se

 Katrineholm

–Undersökningar visar att elevernas självförtroende och motivation har ökat. Det har även lett till att vi nu jobbar med ett pilotprojekt där elever från mellanstadiet undervisar lågstadielever i matematik, säger Lotta Nilsson.

Tid för justeringar

Försteläraren Linda Lindholm arbetar med skolutveckling på bildningsförvaltningen, men hon är också lärare i svenska som andraspråk på introduktionsprogrammet på Duveholmsgymnasiet. Hon håller med om att det är högt i tak i kommunen. Dessutom anser hon att det även finns mod att våga stanna kvar i ett utvecklingsarbete.

–Vi hade ett relativt fungerande system sedan tidigare, men valde ändå att testa något helt nytt och införde Intensivsvenska på IM-programmet. Vi har sedan dess analyserat resultatet och skruvat på undervisningsmodellen för att göra den ännu bättre, säger Linda Lindholm och berättar att processen har haft positiva effekter både för kollegiet och undervisningen.

Det hon tycker är roligast med sitt arbete är att kunna se hur saker som bestäms centralt får genomslag i klassrummet.

–Intensivsvenska är en väldigt strukturerad undervisningsmodell med tydliga mål för varje vecka. Det kändes stort när eleverna själva började fråga vad vi har för mål med just den här lektionen, säger Linda Lindholm.

Gott samarbete

Jonas Karlsson är rektor på Duveholmsgymnasiet i Katrineholm. En av de saker som han gillar med sitt arbete är att samarbetet mellan kollegerna fungerar så bra.

–Det är väldigt gott att gå till jobbet och se att alla drar åt samma håll, säger han.

Sammanhållning och samarbete tror han är två av anledningarna till att det finns plats för både mod och nyfikenhet i Katrineholm.

–Men det handlar även om att skapa gemensamma målbilder och att skapa ett tryggt klimat där misstag ses som lärdomar, säger han.

Nya mötesplatser

Centralt på bildningsförvaltningen i Katrineholm arbetar idag ett tiotal förstelärare samt förskole- och fritidsutvecklare. Förutsättningarna för att alla ska dra åt samma håll är goda. Som ett led i att utvecklas tillsammans ska kommunens samtliga för-

Mod och nyfikenhet genomsvärar skolan i Katrineholm. Tanja Berglöf, Lotta Nilsson och Linda Lindholm har alla delade tjänster där de både arbetar ute i skolorna och som förstelärare på bildningsförvaltningen i Katrineholm. Även rektor Jonas Karlsson arbetar med skolutveckling i kommunen. Övre raden: Linda Lindholm, Jonas Karlsson, Tanja Berglöf. Nedre raden: Lotta Nilsson, Ola Stenliden, verksamhetschef.

Foto: Anna Eriksson

stelärare, från första klass upp till gymnasiet, samlas för att nätverka.

–Det här är ytterligare ett exempel på en idé som kommer direkt från oss lärare, säger Tanja Berglöf.

Mötet skulle ha skett tidigare men på grund av pandemin har träffen skjutits

på framtiden. Att den nu blir av är något som Tanja Berglöf och hennes kollegor ser fram emot.

–Vi tror på att vi kan dra nytta av och stödja varandra. Vi vill jobba som en kommun och inte som små isolerade öar, säger Linda Lindholm.

Kampus – en del av ditt klassrum!

I vår digitala plattform Kampus samlar vi de flesta av våra populära läromedel för mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet i heldigital form. Vi fyller kontinuerligt på med nya favoriter! Välj din mix av digitala och tryckta läromedel och forma din undervisning så som du vill ha den.

I **Kampus** finns, förutom våra läromedel i digital form, interaktiva övningar för eleven, lärarstöd och lektionsplanering samt en lärarvy där du som lärare kan följa varje elevs utveckling. Du kan också lägga till eget material, allt för att du ska kunna anpassa innehållet efter just din undervisning.

Vi har även
bingel
Digital färdighets-
träning för F-6

Prova gratis
i 30 dagar!

Scanna koden med
din kamera!

100% BLENDED LEARNING

s a n o m a utbildning

www.sanomautbildning.se/kampus

Kampus